

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 15.

bb 1. kérdeznek az iskolák - válaszol a minisztérium

i szó/tr-ju hi hgy

1973. október 15.

az idei tanévben számos új, központi intézkedés látott napvilágot, melyek végrehajtása szülőket, pedagógusokat, diákokat egyaránt közvetlenül érint. a művelődésügyi minisztérium munkatársai tájékoztattak a végrehajtás eddigi menetéről, s válaszoltak a sokakat érdeklő kérdésekre, amelyek az új intézkedések nyomán merültek fel.

- az általános iskolai rendtartásban szerepel: a tanulót osztályozó vizsgára kell utasítani, ha a második félévi mulasztásainak száma az 50 napot eléri. az első félévben akármennyit mulaszthat?

- ha a diák az első félévben annyit mulaszt, hogy ezért nem osztályozható, félévkor nem kap érdemjegyet. szorgalmas munkával ezt a mulasztást a második félévben pótolhatja, s nem kényszerül osztályozó vizsgára vagy ismétlésre. a második félévi mulasztás az idő rövidsége miatt nehezebben pótolható, ezért kell eljárni a rendtartás előírásai szerint: a tanulót osztályozó vizsgára kell utasítani, ha a második félévi mulasztásainak száma az ötven napot eléri. ha azonban az igazoltan mulasztó diák hiányosságait a szorgalmi időben pótolni tudta, az igazgató felmentést adhat az osztályozó vizsga kötelezettsége alól. a mulasztott napok számának megállapítása a rendkívüli tárgyak, napközitthon, karének figyelmen kívül hagyásával történik. ha a tanuló az első félévben is és a második félévben is sokat mulaszt, akkor a nevelőtestület a rendtartásban foglaltak szerint határoz a diák továbbhaladásáról, illetőleg javító vagy osztályozó vizsgájáról, vagy az osztályismétlésről.

/ folyt. köv./

10

bb 1. / kérdeznék az iskolák ... 1. folyt./-ju

- hogyan kell értelmezni a tanítás nélküli munkanapokra vonatkozó előírásokat?

- a tanítás nélküli munkanap: a nem tanítással töltött, de az oktató-nevelő munkával szorosan összefüggő - tanulóknak és pedagógusoknak is kötelező - foglalkozás. az általános iskolákban tanévenként négy nap az iskolaigazgató által, egy nap az uttörőcsapat kijelölése alapján, egy nap a pedagógusok továbbképzésére vehető igénybe.

- mikor jelenik meg a rendtartás a dolgozó általános iskoláiban, az általános iskolai diákoknak és a gyógypedagógiai intézmények számára?

- ezek a rendtartások 1974 július végére az intézmények, illetve a pedagógusok rendelkezésére állnak.

- a napközis elhelyezés jogfolytonossággal megújul-e, vagy minden tanévben újra kell a helyeket elosztani?

- folytonosság nincs. ezt mondja ki értelem szerűen a rendtartás is. ha például az egyik szülő munkaviszonya megszűnik, a napközis jogosultság csökken a felvételnél. a napközire jogosító igazolásokat félévenként meg kell újítani, tehát a jogosultságot is újból felül kell bírálni.

- szabad-e körzetesítés miatt a kisiskolákat erőszakkal, a szülők többségének akarata ellenére - megszüntetni?

- a körzetesítés az általános iskola teljessé tételét szolgálja, azaz a hátrányos helyzetű diákok sorsát hivatott megoldani. végrehajtását mindenképpen támogatja a minisztérium. az egyes körzetesítéseket azonban rendkívül körültekintően, jó előkészítő és felvilágosító munkával kell végrehajtani. a körzetesítés elsősorban a gyermekek, a szülők érdekét szolgálja, de figyelembe kell venni a pedagógusok helyzetét is. kellő előkészítés nélkül, erőszakkal nem lehet körzetesíteni.

/ folyt. köv./

16

bb 1. / kérdeznék az iskolák ... 2. folyt./-ju

- az elnöki tanács módosította a szakközépiskolák képzési célját. ennek értelmében az ipari és a mezőgazdasági szakközépiskolákban a magasabb elméleti felkészültséget igénylő szakmákban szakmunkásokat képeznek. hogyan szerezhetnek szakmunkás-képesítést a jelenlegi rendszerben működő ipari és mezőgazdasági szakközépiskolák tanulói?

- a jelenlegi rendszerben működő ipari és mezőgazdasági szakközépiskolák diákjai érettségi bizonyítványuk alapján meghatározott munkaköröket tölthetnek be, ezen belül a tanult szakiránynak megfelelő szakmákban szakmunkásként is foglalkoztathatók. elhelyezkedésük és üzemi fogadtatásuk megkönnyítésére a minisztérium hozzáfogott a szükséges szabályozás, illetve tartalmi módosítások előkészítéséhez. - az a cél, hogy érettségi vizsgával egyidejűen, illetve annak keretében egy meghatározott szakmában szakmunkásbizonyítványt is szerezhessenek. ezt a kérdést a művelődésügyi és a munkaügyi minisztérium együttes utasítása várhatóan a jövő év elején rendezi. a jelenleg első, második és harmadik osztályosok számára az érvényben lévő szakosítási rendszerben az érettségi vizsgával együtt adják meg az önkéntes szakmunkás-vizsga lehetőségét. a mostani negyedik osztályosok pedig egy év üzemi gyakorlat után tehetnek szakmunkásvizsgát. a szakmunkás-képesítés megszerzése érdekében egyes szakokon módosítják a gyakorlati képzés belső arányait. módosítják a szakközépiskolai vizsgaszabályzatot is.

- a központi bizottság elmúlt évi, júniusi határozata értelmében hogyan alakul a dolgozók szakközépiskolája?

- a határozat alapvető feladatként jelölte meg a munkások művelődését, továbbképzését, a munka melletti tanulás jobb feltételeinek megteremtését. ennek érdekében kívánják életre hívni a ,, szakmunkások középiskoláját,, hogy a szakmunkásképzőt befejező dolgozók minál többet megszerezhessenek a középiskolai végzettséget, és érettségizhessenek függetlenül a szakmunkás-képesítés megszerzésének módjától. 1974 szeptember 1-én - a jelenleg rendelkezésre álló tankönyvek alapján - megnyitják a tanulás lehetőségét azok számára, akik nem az ugynevezett ,, b. tagozatu,, szakmunkásképző iskolában szereztek szakmunkás bizonyítványt. / a ,, b. tagozaton,, végzők számára e tagozat megszűnéséig átmenetileg fenntartják a dolgozók kétéves szakközépiskoláját./

/ folyt. köv./

16

bb 1. / kérdeznek az iskolák ... 3. folyt./-ju

az 1977-78. tanévtől kezdve - már új tankönyvekkel - általánossá teszik a szakmunkások számára ezt az iskolát. az 1974 szeptemberi indításról, annak tartalmi és szervezeti kereteiről - a kidolgozása után - legkésőbb 1974 első negyedében tájékoztatják a művelődésiügyi osztályokat, illetve az érdekelt iskolákat. /mti/

--

bb 2. újabb érdekes könyvek a zrinyi kiadó gondozásában

1 vt/tr-ju hi hgy

1973. október 15.

az ideai esztendő utolsó negyedében is több újdonsággal lép az olvasóközönség elé a zrinyi katonai kiadó. „partizán háború Európában”, címmel adják ki heinz kühnrich könyvét. a szerző országoként mutatja be az európai népek második világháború alatti partizánharcát, amelyekben mintegy 4.5-5 millió antifasiszta vett részt.

uttörő jelentőségű mű a magyar nyelvű katonai ismeretterjesztő szakirodalomban pirityi sándor könyve az „óceánok, flották”, a haditengerészet fejlődését és jelenlegi helyzetét, politikai, hadászati, hadtörténeti, valamint technikai, tengerföldrajzi és nemzetközi jogi szempontból ábrázolja a szerző, gazdag szakirodalmi bázison. értelmezi a világ-óceánokon kialakult mai nemzetközi viszonyokat. behatóan foglalkozik a szovjet hadiflotta impozáns fejlődésével és szerepével a béke védelmében. a könyvet gazdag illusztrációs anyag, fotók, rajzok és igen hasznos tengerészeti kiegészítő egészíti ki.

bokor lászló „a dobozba zárt háború”, -ban egyebek közt részletesen tárgyalja a német és a szovjet filmgyártás fejlődését. második világháború idején, elemzi a szembenálló felek filmgyártását, módszereit, szerepét, jelentőségét, helyét a háborús propagandában. külön fejezet foglalkozik a horthy-korszak filmpropagandájával, eszközeivel, ismerteti a film-borssurákat, filmhíradókat. a mondanivalót érdekesen egészíti ki a jelentősebb harc-tereken szerzett információkkal. 1 α

új regénnyel jelenetkezik csontos gábor. a „pléhlovások”, frissen érettségizett főnöke szinte érettségi bizonyítvánnyal együtt kapja kézhez a sorozási idézést. a sorozástól a bevonulásig még van néhány hónapja, ez idő alatt megpróbál minél többet élvezni a civil élet örömeiből.

/ folyt. köv./

1b

- 4 -

bb 2. / újabb érdekes ... 1. folyt./-ju

zalka miklós új műve: „és felnő az elefánt”, a több mint 300 oldalas vietnami tárgyú könyvének különleges hangsúlyt ad az aktualitás. a legendákká vált hősi tettek, szubjektív visszaemlékezések, interjúk és dokumentumok összeállításából született könyv a népi háború hő krónikája. /mti/

--

bb 3. gyarapszik a pannonhalmi könyvtár

vid/kz-ju hgy

1973. október 15.

a pannonhalmi vár könyvtárának állománya a napokban meghaladta a 300 ezer kötetet. a híres könyvtár alapjait csaknem ezer évvel ezelőtt rakták le. már a tatárjárást megelőzően több száz kötet kézzel írt, színes iniciálékkal díszített könyvet őrzött. különösen értékes a középkori kódex gyűjteménye. a könyvtár évenként 2-3 ezer kötettel gyarapodik. sok külföldi könyvtárral tart cserekapcsolatot. így sikerült megszereznie például nemrégén pozsonyból a szlovák nyelv hat kötetes nagy szótárát, helsinkiből finn-ugor szótárakat. /mti/

--

bb 4. változatos szórakozási és továbbképzési lehetőségek a danuvia művelődési központban

1 zsu/tm-ju hi hgy

1973. október 15.

a danuvia gorkij művelődési központban a gyár szocialista brigádtagjainak továbbtanulása érdekében ez évben megindul „házon belül”, is a dolgozók gimnáziumi képzése; a résztvevők három év alatt végezhetik el a gimnázium négy osztályát: emellett több gyári céltanfolyam is indul, amely az üzemen belüli munka jobb elvégzéséhez szükséges. a szakmai ismeretek gyors elsajátítására különleges oktatási rendszert dolgoznak ki, ez a fajta továbbképzés a gyári termelést is segíteni fogja.

új kezdeményezés a művelődési központban a jövő héten induló pszichológiai klub, amely a gyári, de a kerületi fiatalok részére is hasznos szórakozást biztosít. az emberismeret, a közösségi élet, a pszichológia érdekes kérdéseivel filmvetítéssel egybekötött vitakörök formájában ismerkedhetnek a klubtagok.

/ folyt. köv./

1b

- 5 -

vbb 4. / változatos ... 1. folyt./-ju

a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeire is gondol a művelődési központ. fokozottabban kívánnak kapcsolódni a tananyagot segítő foglalkozásokhoz, ugyanis az iskolai tananyagok átszervezése most van folyamatban, s csak évek múlva készülnek el a tananyagcsökkentés nagy munkájával. ez idő alatt az egyes iskolákban az irodalom anyagból más-más műveket emelnek ki és tartanak fontosnak a pedagógusok. az anyag összehangolása, az ismeretek egységesebbé tétele érdekében az általános iskola vii-viii. osztályos tanulói irodalmi előadássorozatot hallgathatnak, ahol az íróról, annak koráról, illetve egy-egy művéről szerezhettek szélesebb körű ismereteket. az előadás után a műből készült filmmel teszik érdekesebbé és maradandóbbá a tudnivalókat, vagy az alkotásokból olvasnak fel részleteket. az előadásokat a móra könyvkiadó lektorai, szerkesztői tartják.

a középiskolások magyar tananyagát is ilyen módon próbálják kiegészíteni. a vetítésre tervezett filmeket a középiskolás magyar szakos tanárokkal egyetértésben válogatták ki. a fiatalokról fiataloknak című, tíz filmből álló sorozat a tit józsef attila szabadegyeteme kihelyezett tagozatának előadás-sorozata.

tíz világhírű regény filmváltozatával is megismerkedhetnek a művelődési központ filmkedvelői, az év folyamán induló filmsorozatból.

érdekes kezdeményezés ebben az évben a szombatonként működő tánciskola klub. itt a tanulók nemcsak táncolhatnak, hanem a helyes viselkedésre, a közösségi gondolkodásra is megtanítják őket, előadások és gyakorlati foglalkozások keretében. minden hónapban valamelyik klubtag általános iskolája tart itt rendezvényt. emellett részt vehetnek a különböző klubok munkájában: működik énekkar, nyelvtanfolyam, báb- és pantomim-csoport is a művelődési központban. /mti/

bb 5. együttműködés a szabolicsi népfront bizottságok és tsz-szövetségek között

vid/kz-ju hgy

1973. október 15.

együttműködési megállapodás jött létre a hazafias népfront szabolics-szatmár megyei elnöksége és a megyében működő tsz-területi szövetségek között. a szerződés részletesen tartalmazza a szövetkezeti mozgalom erősítése, fejlesztése érdekében végzendő közös feladatokat.
/ folyt. köv./

- 6 -

bb 5. / együttműködés a ... 1. folyt./-ju

a népfront többek között a korszerű termelési módszerek elterjesztésével, az élenjárók tapasztalatainak átadásával, bemutatók, látogatások szervezésével segítik elő a gyengébb termőhelyi adottságok között gazdálkodó szövetkezetek termelési eredményeinek javítását. az együttműködési terv magában foglalja többek között az idős tsz-tagok helyzetének javítására, az öregek napközi otthonának létesítésére, a szövetkezeti tagok általános és szakmai műveltségének emelésére, a tanyai diákok tanulmányi körülményeinek javítására, különféle ösztöndíjalapok létesítésére irányuló törekvések, kezdeményezések támogatását, népszerűsítését is. /mti/

--

bb 6. ittas vezetés, gázolás, eltiltés valamennyi jármű vezetésétől - bíróság előtt a közlekedés rendbontói - a közlekedési bűncselekmények új jogszabályozásáról

i tf/fk-ju hi hgy

1973. október 15.

országos közlekedésrendészeti ellenőrző akció részeként - mint ismeretes - október 1. és 31. között budapesten is fokozott közúti közlekedési ellenőrzést tartanak. az év első nyolc hónapjában a fővárosban - a tavalyi hasonló időszakhoz képest - javuló tendenciát mutatott a közlekedési balesetek statisztikája, szeptemberben azonban némiképp meglágyult a közlekedési fegyelem, következésképpen a közúti biztonság javulása. életünk és mások biztonsága érdekében indokolt és szükséges a fokozott szigor. az érdekelteknek mindenképpen hasznára van az is, ha ismerik a közlekedési bűncselekmények új jogi szabályozását, a felelősségrevonás mikéntjét és gyakorlatát.

x x x

tóth ferenc, az mti igazságügyi tudósítója írja:

tíz év tapasztalatai alapján jelentős mértékben módosította, illetve kiegészítette az 1971. évi 28. számú törvényerejű rendelet / jogászai kifejezéssel: a büntető törvénykönyv novellája/ azokat a büntetőjogi rendelkezéseket, amelyek a közlekedés körében elkövetett bűncselekményekre vonatkoznak. a jogszabály e rendelkezéseket összhangba hozta azzal a rohamos fejlődéssel, amely közlekedésünkben 1961, tehát a btk megalkotása óta bekövetkezett.

/ folyt. köv./

10

- 7 -

bb 6. / ittas vezetés, ... 1. folyt./-ju

abból indult ki az említett tvr, hogy mindenkit, aki a közlekedés szabályainak megszegésével, a közlekedés biztonságát - akár közvetve is - veszélyeztet: felelősségre kell vonni. a felelősségrevonást azonban nem szükségszerűen a bíróságoknak kell elvégeznie. ezért a jogszabály a csak bíróságok által elbírálnak, bűncselekményeknek minősülő eseteket a reális, a társadalom védelme érdekében valóban indokolt körre szűkítette. ugyanakkor tekintettel volt arra is, hogy kellő védelmet nyújtson a balesetek okozóival szemben. ennek érdekében a büntetőjogi felelősség körét bizonyos keretek között kibővítette, és az indokolt esetekben a büntetések is szigorítottak. /például az ittas állapotban történő járművezetés maximális büntetését hat hónapról egyévi szabadságvesztésre emelte fel./

a bíróságok vonják felelősségre - a novella korszerűsítése folytán - azokat, akik a közúti közlekedés szabályainak megszegésével másnak vagy másoknak életét, testi épségét vagy egészségét szándékosan veszélyeztetik, illetve, akiknek szabályszegése halált vagy súlyos testi sérülést okozott. bíróság előtt felelnek az ittas járművezetők, a közlekedési balesettel érintett olyan járművezetők, akik a helyszínről megszöknek, valamint azok is, akiknek veszélyeztető magatartása, szabályszegése a közlekedési fegyelmet súlyosan sértette. a közúti közlekedés szabályainak többi megszegőjét a szabálysértési hatóságok büntetik meg.

ujtása a novellának - egyebek között -, hogy új mellékbüntetésként vezette be a járművezetéstől való eltiltást. szándékos veszélyeztetés esetén el kell, egyébként pedig el lehet tiltani a járművezetéstől azt, aki az engedélyhez kötött jármű vezetésére vonatkozó közlekedési szabályok megszegésével vagy azok betartásában való járatlanság következtében követett el közlekedési bűncselekményt.

a büntető törvénykönyv eredetileg is lehetővé tette a járművezetéstől eltiltáshoz hasonló mellékbüntetés alkalmazását. a bíróság foglalkozástól eltiltást mondhatott ki a balesetet okozó járművezetővel szemben. azonban korábban sok elmentmondást tartalmazott a foglalkozástól eltiltásra vonatkozó rendelkezések alkalmazása a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények miatt. ilyen elmentmondás volt elsősorban az, hogy a járművezetés csak a hivatásos járművezetőknél foglalkozás, s így az eltiltást a nem hivatásos járművezetőkkel szemben csak úgy lehetett alkalmazni, hogy a törvény a járművek vezetésére vonatkozó közlekedési szabályokat foglalkozási szabályoknak tekintette.

/ folyt. köv. /

10

bb 6. / ittas vezetés, 2. folyt./-ju

emellett ez a szabályozás nem adott lehetőséget a szükséges differenciálásra sem, mert a foglalkozástól eltiltás hatálya mindenfajta jármű vezetésére kiterjedt. most viszont - az említett tvr hatályba lépése óta - a bíróságnak módja van meghatározott jármű vezetésétől való eltiltásra is. ha a bíróság a vádlottat például csak motorkerékpárvezetésről tiltotta el, a vádlott személygépkocsit vezethet. annak sincs azonban akadálya, hogy a bíróság ezt a mellékbüntetést valamennyi jármű vezetésére kiterjessze.

a bíróságok egyre inkább megfelelő módon alkalmazzák mellékbüntetésként a járművezetéstől eltiltást. döntő szempontnak tartják, hogy az elkövetőnek a közlekedésben való további részvétele a forgalom biztonságára veszélyt jelent-e. ennek eldöntéséhez mérlegelik: a bűncselekményt eredményező közlekedési szabálysértés jellegét, az elkövetés körülményeit, a közlekedési fegyelmet sérelmének súlyát és a terhelt személyiségének a közlekedés biztonsága szempontjából való veszélyességét.

mellékbüntetés alkalmazása eseteinek aránya fokozatosan emelkedik. 1972-ben összesen 14 968 volt azoknak az elítélteknek a száma, akiknek ügyében ez a mellékbüntetés - az eltiltás - kiszabható. a bíróságok összesen 2801 elítélttel - az elítéltek 18,7 százalékával - szemben alkalmazták a járművezetéstől eltiltást. bíróságaink leginkább a súlyos balesetet okozó járművezetőkkel szemben, valamint azokkal szemben alkalmazzák ezt a mellékbüntetést, akik szeszitaltól befolyásolt állapotban vesznek részt a közúti közlekedésben.

a járművezetéstől eltiltás mind az egyéni nevelésnek, mind pedig az általános visszatartásnak igen jó eszköze, s különösen alkalmas jogpolitikai célkitűzéseink megvalósítására. még hatékonyabb alkalmazása tehát - igazságügyi szakemberek véleménye szerint - jó eszköze lehet a közlekedési bűncselekmények visszaszorításának, a közlekedési fegyelmet megőrzésének.

a törvény egyébként a járművezetéstől eltiltás időtartamát hat hónaptól tíz évig állapítja meg. a bíróság ítéletében rendelkezik arról, hogy a törvényi határok között az elítélte mennyi ideig nem vezethet járművet. a bíróságok a mellékbüntetés időtartamának a megállapításánál elsősorban az elkövető személyében, jellemében rejlő kedvezőtlen pszichikai körülményeket, tényezőket veszik figyelembe. ezekre az elkövető korábbi magatartásából, közlekedési előéletéből, az elkövetés körülményeiből következtetnek. tekintetbe veszik továbbá a szabályszegés jellegét. az előzőleg hosszú időn át balesetmentes vezetés csökkentő tényezője a járművezetéstől eltiltás időtartamának. a bírói gyakorlatot a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények megítélése tekintetében tovább differenciálják. /mti/

10

bb 7. eladta a részletre vásárolt rádiót, nem fizetett tartásdíjat - egy évi szabadságvesztés

i bc/tm-ju hi hgy

1973. október 15.

csánki jános 35 éves segédmunkás - akinek állandó lakása nem volt rendszeresen sehol sem dolgozott - a részletvásárlási akció keretében rádiót vásárolt. az előleget kifizette, s aláírta a nyilatkozatot, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig az áruház tulajdona marad a készülék. az otp azonban nem adott részére hitelt, ekkor csánki eladta a rádiót, nem tett eleget annak a felszólításnak, hogy tartozását egy összegben fizesse meg, illetve a készüléket szolgáltatassa vissza. csánki egyébként két gyermek után tartásdíjat volt köteles fizetni. miután munkahelyéről kilépett, ennek a kötelezettségének sem tett eleget.

a központi kerületi bíróság csánki jánost - a többi között figyelembe véve büntetett előéletét - csalás és tartási kötelezettség elmulasztásának büntetéseért egy évi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte az áruháznak okozott kár megtérítésére. /mti/

--

- 10 -

bb 8. a vállalatok is bekapcsolódnak a népgazdasági tervezőmunkákba - rendelkezés az új ötéves terv kidolgozásának vállalati feladatairól

i sl gk ie bh hgy

1973. október 15.

az országos tervhivatal elnökeinek most megjelent utasítása szerint a vállalatoknak az ötödik ötéves terv kidolgozásának időszakában kétirányú tervezési feladatot kell ellátniuk. a vállalatok meghatározott köre - a tervhivatal, a minisztériumok, országos hatáskörű szervek felkérésére - részt vesz a népgazdasági terv megalapozásának munkáiban, s miután az illetékes szervek jóváhagyják az ötéves népgazdasági tervet, ennek alapján - figyelembe véve a gazdasági szabályozók előírásait, a piaci feltételeket, a helyi lehetőségeket - valamennyi vállalat elkészíti majd saját tervét.

az 1976-80-as évekre szóló ötéves népgazdasági tervjavaslat kidolgozása két szakaszban történik. 1974. június 30-ig a népgazdasági tervkonceptiót alakítják ki, míg a részletes tervjavaslat az 1975 végéig tartó második szakaszban készül el. e munkákba a felkért vállalatok a legváltozatosabb formákban kapcsolódnak be. részt vesznek egyes műszaki-gazdasági koncepciók elkészítésében, ami már most időszerű, mert e koncepciók és tanulmányok kidolgozása folyamatban van, arról az érintett vállalatokat már tájékoztatták. az átfogó, több ágazatot érintő műszaki-gazdasági koncepciók kidolgozásában az omfb felkérésére máris egész sor szakértő vesz részt, az egy-egy területet érintő koncepciókat és tanulmányokat a minisztériumok, illetve megbízásuk alapján trösztök, vállalatok, intézetek dolgozzák ki. az elkészülő koncepciókat szakmai vitára bocsátják, s a hivatalos állásfoglalásról tájékoztatják az érintett vállalatokat is. a vállalatok kötelesek állást foglalni; a vállalati véleményeket a tervező szervek összefoglalják, a koncepciókkal együtt hivatalos vitára bocsátják, ahol ugyancsak hallathatják szavukat az érdekelt vállalatok. az ötödik ötéves terv megalapozását szolgáló műszaki-gazdasági koncepciókat ez év végére kell kidolgozni és megvitatni.

a felkért vállalatok részt vesznek a nemzetközi együttműködési, tervkoordinációs tárgyalások előkészítésében és egyes megbeszéléseken, kidolgozzák előzetes elgondolásaikat saját vállalatuk fejlesztéséről, meghatározott témákban tanulmányokat és számításokat készítenek, részt vesznek ágazati minisztériumi javaslatok kidolgozásában és megvitatásában stb.

/folyt. köv./

7.55 bh

- 11 -

bb 8. / a vállalatok... folyt./ bh

a vállalati öt éves terv-készítés lényegében valamennyi gazdálkodó szervnek kötelező. az öt éves tervben megszabják saját vállalatuk fejlesztésének tartós, többéves irányát, alapot adva a műszaki fejlesztési és beruházási döntésekhez, a vállalati operatív vezetéshez és munkaszervezéshez. a vállalati tervek tehát a vállalat gazdálkodását alapozzák meg. a terv kidolgozásával kapcsolatos szervezési és módszertani előkészítő munkákat 1974 közepén kell elkezdeniük, 1974 második fele pedig a tervezés további előkészületeinek időszaka lesz. a vállalatok akkor ismerik meg a népgazdasági terv koncepcióját, áttekintik a vállalat helyzetét, a piaci igényeket, felmérik a szállítási lehetőségeket, kialakítják fejlesztési elgondolásaikat stb. a tervezőmunka jó előkészítésére azért is szükség van, mert 1975. január 1-ével sor kerül a szabályozórendszer bizonyos elemeinek kiigazítására. fontos, hogy a főhatóságok megfelelő időben kellő tájékoztatást és segítséget adjanak a vállalatoknak az új, módosult gazdálkodási feltételek hatásainak megfelelő és időben történő előzetes felméréséhez.

a népgazdasági terv kidolgozása, majd elfogadása után 1975 folyamán és 1976 első negyedévében kerül sor a vállalati, illetve szövetkezeti tervek kidolgozására, véglegesítésére, majd 1976 második negyedében vitatják meg, hagyják jóvá és dokumentálják a vállalati öt éves terveket. /mti/

--

bb 9. a licenc-vásárlás nő - az eladás nem

i ni tm ie bh hgy

1973. október 15.

az év első felében a kgm vállalatok 11 licencet vásároltak, míg tavaly egész évben 14-et, a vásárlások értéke a múlt évben 103 millió forint volt, 1973 első felében 141 millió.

a kgm műszaki fejlesztési alapjának egynegyedét biztosítja licenc vásárlásra. a minisztérium megbízásából a hunicoop gépipari kooperációs külkereskedelmi iroda keresi a külföldi licenceket, és kooperációs lehetőségeket, amelyek a hazai fejlesztést eredményesen szolgálhatják. a kgm műszaki tudományos tájékoztató intézete folyamatosan összegyűjti a hazai műszaki szellemi eredményeket, azokat belföldön és külföldön propagálja megvételre felajánlja és az üzletkötést előkészíti. a minisztérium a közelmúltban több intézkedést hozott a vállalatok licencvásárlásának ösztönzésére. ennek is az eredménye, hogy idén fél év alatt majdnem annyi licencet vásároltak a vállalatok, mint tavaly. /folyt. köv./

8.03 bh

To 925

- 12 -

bb. 9./a Licenc-vásárlás ... folyt./ bh

az illetékeseknél 22 igény vár elbírálásra, így a második félév is várhatóan újabb jelentős licencia és know how vásárlásokat hoz majd. a vállalatok a körültekintőbb elemzések alapján egyre több területen látják biztosítottak a külföldi szellemi termékek gazdaságos megvalósítását.

a licencia-vásárlásokkal együtt nem lendült azonban előbbre az eladás. bár 1950-től 1973-ig a 27 eladásból 23 az utóbbi öt évre esik, mégis messze elmarad az értékesítés a lehetőségektől. az év első felében mindössze egy eladás történt, és 13 találmány keres gazdát. ennek okát a minisztérium abban látja, hogy az ipari vállalatok, a feltalálók és konstruktorok nem eléggé érdekeltek az értékesítésben, illetve a haszonból nem tevékenységük hasznosságának arányában részesednek az érdekeik.

örvendetes a licencia-vásárlás fellendülése, de azok hasznosítása még lassan valósul meg. ennek egyik jelentős oka, hogy az ehhez szükséges eszközök nem mindig, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre a vállalatoknál. /mti/

bs

--

bb 10. versenyeztetik az építőket - meggyorsítják az új lakótelepek kommunális létesítményeinek építését tatabányán

vid kz bh hgy

1973. október 15.

a tatabányai városi tanács vezetői felülbírálták az új lakónegyedek kommunális ellátását és elhatározták, hogy meggyorsítják az ilyen jellegű beruházásokat. egyes helyeken ugyanis az élelmiszerüzleten kívül jóformán még semmisen épült. ezért most elsősorban a gyermekintézmények hálózatának a bővítését szorgalmazzák a tanács vezetői. eredetileg a negyedik öt éves tervben az óvodai férőhelyek számát 364-el akarták bővíteni, s ezzel szemben most úgy határoztak, hogy 675 óvodáskorú gyerek elhelyezésére tartsanak lehetőséget. módosították a bölcsődék, az általános iskolák és a kereskedelmi egységek bővítésének a programját is. a tervezettnél 14-el több tantermet készítenek, a kereskedelmi bolt-hálózatot pedig az eredeti 4670 négyzetméter helyett 5300 négyzetméterrel bővítik 1975 végéig. a tanács vezetői arra az álláspontra helyezkedtek, hogy épüljön inkább kevesebb lakás a városban, de az új otthonokkal egyidőben készüljenek el a boltok, az iskolák az utak és az egyéb kapcsolódó beruházások. e cél érdekében igénybe veszik az üzemek, vállalatok anyagi segítségét is és a különböző tárcákkal koordinálva valósítják meg az új terveket. több vállalat együttes beruházásából építik fel például az újvárosi vásárcsarnokot. /folyt. köv./

- 13 -

To 925

bb 10. /versenyeztetik ... folyt./ bh

a megyei husipari vállalat, a mék és a környei áfész egymással társulva tágas üzletházat készít. 1975 végéig építik fel a kisz kb és a megyei tanács támogatásával az új ifjúsági- és uttorházat. ugyancsak a tervidőszak végére fejezik be a vállalatok közös beruházásából a korszerű sportcsarnok létesítését. egy 125 személyes óvoda építését is egítik a város üzemei. a tanács 20 millió forintot előlegezett a postának azért, hogy mielőbb megkezdhesék az új főposta építését.

a lakótelepi kapcsolódó beruházások gyorsítása érdekében a városi tanács megosztotta az építkezéseket a kivitelezők között. a megyei állami építőipari vállalaton kívül több más építőüzemet is bekapcsoltak a városépítésbe. ezzel biztosították minden beruházáshoz a kivitelezőket. a tanács végrehajtó bizottsága negyedévenként felülbírálja a munkát és versenyezteti a kivitelezőket; azokat az építőket, akik megfelelő minőségben, árban és határidőre készítik el az új létesítményeket különböző előnyökben részesíti./mti/

bb.11. nemzetközi külkereskedelmi minőségellenőrzési konferencia budapesten

t sl/gk/p hgy

1973. október 15.

tíz szocialista ország szakembereinek részvételével hétfőn nemzetközi külkereskedelmi minőségellenőrzési konferencia kezdődött a kereskedelmi kamara székházában. a négy napos tanácskozáson csehszlovák, lengyel, magyar, ndk-beli és szovjet minőségellenőrzési intézetek vezetőinek referátuma alapján az intézmények együttműködésének fejlesztéséről és a tőkés országokbeli partnerekkel való kapcsolatokról tanácskoznak.

hasonló értekezletet 1956 óta két évenként más-más országban tartanak a szocialista államok külkereskedelmi minőségellenőrzési intézeteinek vezérigazgatói. a mostanit a mert minőségellenőrző részvénytársaság rendezi. e magyar vállalat a világ minden részén kiépítette kapcsolatait, magyar vállalatok megbízásából importárak, külföldi cégek részére pedig magyar exportárak minőségét ellenőrzi. a többi között svájci, olasz, norvég, francia és más világcégek is megbízták a mert-et ellenőrző munkával. a vállalat tavaly több mint 130 ezer vizsgálatot végzett.

a mostani tanácskozáson megvitatják a kölcsönös megbízások fokozásának lehetőségeit, s azt is vizsgálják, hogy milyen módon léphetnek fel közösen más piacokon, a tanácskozás jegyzőkönyvét a tervek szerint csütörtökön írják alá./mti/

9.35/p

-14-

bb.12. a kgst valuta -és pénzügyi állandó bizottságának

gk/p hgy

1973. október 15.

szoron következő ülészakára faluvégi Lajos pénzügyminiszter vezetésével pénzügyi küldöttség utazott karl-marx-stadtba./mti/

bb.13. új benzintöltő állomás székesfehérváron

vid/p ká hgy

1973. október 15.

az áfor hétfőn új benzintöltő állomást nyitott székesfehérváron, az olaj utcában. a 3,5 millió forint költséggel épült benzinkút öt, egyenként 25000 literes tartállyal rendelkezik. hat kímérő kutoszlopán extra-szuper -és normál-benzint, továbbá keveréket, gázolajat és tüzelőolajat seolgálnak ki. az új kut két műszakban üzemel./mti/

bb.14. az sznsz lakásszövetkezeti bizottságának tanácskozása

t ol/fk/p hgy

1973. október 15.

a szövetkezetek nemzetközi szövetségének budapest ülészakája hétfőn a lakásszövetkezeti bizottság tanácskozásával folytatódott. sven kypengren elnökletével a lakásépítő szövetkezetek finanszírozásának kérdéseivel foglalkoztak. összehasonlítva a különböző országokban alkalmazott módszereket, megjelölve a legkedvezőbb formákat a lakásépítési költségek, a lakbérek és a hiteltörlesztési kamatfeltételek csökkentése szempontjából.

egyébként a témával az ensz eu rópai gazdasági bizottságával közösen körülbelül egy év óta foglalkozik ez a bizottság, amely megállapította, hogy bár a szocialista és a nyugati országokban sok tekintetben eltérnek a lakásépítési, különösen a szövetkezeti építési sajátosságok, a sok közös vonást érdemes együttesen elemezni. ilyenek például: az előtakarékoság, a vállalati támogatás és a tagok közreműködésének lehetőségei, továbbá a szövetkezeti szervezetben képződő különböző pénztartalékok felhasználásának módjai. a bizottság javasolta azt is, hogy a lakásszövetkezeti mozgalom és a kifejezetten lakásépítéssel összefüggő szövetkezeti takarékosági szervek létesítsenek szoros kapcsolatot egymással.

/folyt köv ./
11.15/p

-15-

bb.14. az sznszfolyt /p

az ülésen dr.kovács sándor, a szövetség elnökhelyettese köszöntötte a résztvevőket, majd tájékoztatást adott a mintegy 80 ezer lakást kezelő-fenntartó és a 17 ezer lakás felépítésében érdekelt hazai lakásépítő szervezetek munkájáról.

a bizottság kedden folytatja tárgyalásait./mti/
--

bb 15. a hét vége fekete krónikája

gk zs bh hgy

1973. október 15.

a hét végén az országban 95 közúti baleset történt. a balesetek következtében 11-en meghaltak, 4-en életveszélyes, 41-en súlyos, 39-en könnyű sérülést szenvedtek.

x x x

somogy megyében mernye község határában jusztusz pá 48 éves osztályvezető, kaposvári lakos személygépkocsijával nekiütközött egy , az uttest szélén kivilágítás nélkül álló tehérgépkocsinak, majd egy vele szemben szabályosan közlekedő tehérgépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül jusztusz pálné 40 éves háztartásbeli, kaposvári és tóth em. 40 éves segédmunkás, nagyberek lakos a helyszínen meghalt. jusztusz pált súlyos állapotban szállították kórházba.

baranya megyében beremend belterületén bajomi józsef 19 éves géplakatos, siklósi lakos ittasan vezette személygépkocsiját, s egy utkanyarban felborult. a baleset következtében a személyautó utasa, szilágyi zoltán 19 éves szobafestő és mázoló, siklósi lakos a helyszínen meghalt. bajomi józsef ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

borsodmegyében erdőhorváti belterületén bacsinszki istván 36 éves segédmunkás, helyi lakos motorkerékpárját ittasan, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és elütött egy ittás gyalogost, bakos ferenc 35 éves erdőhorváti lakost, aki kórházba szállítás után meghalt. az eljárás folyamatban van.
/folyt. köv./

11.50 bh

101300

- 15 -

bb 15. / a hét vége ... folyt./ bh

győr-sopron megyében ravazd községben némedi sándor 20 éves vonatvezető ittasan vezette a vonatot, amellyel kanyarodás közben felborult. a baleset következtében a vezetőfülkében tartózkodó molnár ferenc 25 éves gépkocsivezető, ravazdi lakos a helyszínen meghalt. a vonatvezetőt életveszélyes állapotban szállították kórházba.

somogy megyében, törökkoppány belterületén a gépjárművezetői engedéllyel nem rendelkező varga ádám 19 éves villanyszerelő, miklósi lakos édesapja motorkerékpárjával az utkanyarban egy villanyoszlopnak ütközött és a helyszínen meghalt.

szabolcs megyében nyírmada és rohad község között szabó sándor 25 éves géplakatos, nyírbátori lakos motorkerékpárjával elütött egy kutyát és felborult. a baleset következtében szabó sándor olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár utasa, szabó ibolya 17 éves cipőfelsőrész-készítő, nyírbátori lakos súlyos sérülést szenvedett.

a baleset után a kutya gazdája, halász jános 42 éves rohad lakos a sérülteknek nem nyújtott elsősegélyt, a balesetet senkinek nem jelentette, csak elpusztult kutyáját vitte el a helyszínről. a rendőrség őrizetbe vétel mellett indított ellene büntető eljárást./mti/
--

bb 16. konyhakéssel ölt

gk zs bh hgy

1973. október 15.

tóth lukács 26 éves segédmunkás, büntetett előéletű sajópetri lakos a sajópetri községi eszpresszó előtt szóváltás közben konyhakéssel mellbeszurta hamzók józsef 33 éves segédmunkás, sajópetri lakost, aki a helyszínen meghalt, tóth lukács ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indított büntető eljárást a borsod megyei rendőrfőkapitányság./mti/
--

12.00 bh

101300

- 17 -

bb.17. nigériába látogat losonczi pál

tm/p zs hgy

1973. október 15.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke yakubu gowon tábornoknak, a nigériai szövetségi katonai kormány vezetőjének meghívására 1973. november 12-15-e között hivatalos látogatást tesz nigériában./mti/

--

bb.18. koszoruzási ünnepségek a bocskai- emlékműveknél

vid/p fm hgy

1973. október 15.

bocskai istván a hajduk kapitánya 1604 októberében nagy győzelmet aratott a hajdu-bihar megyei álmosd község határában a császári csapatok felett. hétfőn a hajdusági városokban és községekben megemlékeztek a nevezetes évfordulóról. Álmosdon, Kismarján, Debrecenben, Hajdusoboszlón, Hajduböszörményben és nagy-kerekiben emlékünnepséget rendeztek, s megkoszorúzták a bocskai- emlékműveket ./mti/

--

bb.19. új autóbusz-pályaudvar kazincbarcikán

vid/p fm hgy

1973. október 15.

hétfőn üzembe helyezték a hatmillió forintos költséggel épült kazincbarcikai autóbusz-pályaudvart. a városi tanács és a 3. számú volán által közösen létesített pályaudvaron a nyolc indító állomáson kívül a gépkocsivezetők részére pihenőhelyet, az utasoknak várakozót, valamint csomagmegőrzőt és elárusító pavilonokat alakítottak ki.

az autóbuszpályaudvar a város régi gondját szüntette meg. a környező bányatelepekre és községekbe naponta több mint félszáz járat indul, illetve érkezik kazincbarcikára, s az utasok eddig a szabad ég alatt vártak az indításra. a 3-as miskolci volán vállalat a megnövekedett helyi forgalomra tekintettel az idén tizenkét új járatot állított be a város és az üzemek között, miskolcra pedig félóránként indulnak, illetve érkeznek az autóbuszok./mti/

12.10/p

--
-18-

10/1400

bb.20. újabb mátrai települést kapcsoltak be a távtárcsázási hálózatba

vid/p fm/ hgy

1973. október 15.

a miskolci postafőosztáshoz tartozó mátrafüreden hétfőn helyezték üzembe az ugynevezett automata vonalkoncentrátor be- rendezést, amellyel a híres mátrai üdülőtelepet közvetlenül a gyöngyösi telefonközponthoz csatolták. a mátrafürediek így közvetlenül hívhatják a gyöngyöst, illetve azon keresztül bekapcsolód- tak az országos távtárcsázási hálózatba is./mti/

--

bb 21. megkezdődött a ,, nagyszüret,, tokaj-hegyalján

vid fm bh hgy

1973. október 15.

tolajhegyalján hétfőn megkezdődött a ,, nagyszüret,, a csapadék nélküli napsütéses időjárás eredményeként a szoká- sossá válóval korábban értek be a bogycsok, s így a szüret is korábban kezdődött.

az idén több mint hatezer hektár termését kell betakarí- tani. a világhírű borvidék legnagyobb üzeme, a tokajhegyaljai állami gazdasági borkombinát abaujszántótól egész hegyalján végighúzó, a sátor-hegyig tartó több mint hétszáz hektáros nagyüzemi tábláin az idén is segítenek a diákok a termés be- takarításában. hétfőn több mint háromezren szüreteltek a tolcs- vai, a mádi, a sátoraljai helyi környéki szőlőkben.

a tsz-ekkel, szakszövetkezetekkel, valamint egyéni gaz- dákkal kötött szerződés alapján a mustot az idén is a tokaj- hegyaljai állami gazdasági borkombinát vásárolja fel a ter- melőktől, akikkel több mint százhuszezer hektoliter must átvételére kötött megállapodást.

a termés- éppen a száraz időjárás miatt - változó. azo- kon a táblákon, ahol az időjárásra érzékeny hárslevelű ,, megsült,, kevesebb a termés de nem ritka az olyan tábla sem, ahol hektáronként a termés meghaladja a hetven mázsát. hasonlóképpen változó a mustok cukortartalma is, amely ti- zenkilencetől huszonnégy fokig terjed, de vannak olyan táblák, ahol meghaladja a huszonhat cukorfokot is.

/folyt. köv./

- 19 -

13.00 bh

10/1550

bb 21. /megkezdődött a ... folyt./ bh

az a szuszodás a tavalyi mértéket nem éri el. hiányzott a szeptember végi csapadék, így a szemek csak kisebb része töppedt be. azokon a táblákon, - mint többek között a tolcsvai deákban, tokaj és tállya környékén - ahol molykár érte a fűrtöket, nagyobb mértékű az a szuszodás. ugyancsak jól asszusodtak a furmint-fürtök a mád határában lévő disznókői, valamint a tolcsvai kincsem szőlőben, ahol a borkimbinát öntözni tudta a töveket./mti/

--

pb 22. időjárásjelentés

bh hgy

1973. október 15.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn délben:

változékony, enyhe idő

az óceánról érkező nedves, enyhe léghullámok hatására európa legnagyobb részén: a leningrád-istanbul vonaltól nyugatra fekvő óriási területen változékony, többnyire erősen felhős esős, szeles az idő és az évszaknak megfelelő vagy annál kissé magasabb a hőmérséklet.

észak-európában sokfelé havazik. derültebb, szárazabb időjárást csak a fekete-tengertől és a kaukázustól északra fekvő vidékekről jelentenek: itt viszont lényegesen alacsonyabb a hőmérséklet, mint az évszaknak megfelelő átlag. a kárpát-medence időjárása az óceánról érkező léghullámok hatására a következő 36 órában is változékony, az évszakhoz képest enyhe marad.

házánkban vasárnap a nyugati és az északkeleti megyékben erősen, máshol változóan felhős idő volt. kevés eső csak a nyugati megyék egy-két helyén esett. a hőmérséklet a felhösebb vidékeken csak 13-17, máshol 17-22 fokig emelkedett. éjszaka az ország legnagyobb részén megnövekedett a felhőzet. sokfelé esett az eső, de mennyisége sehol sem érte el az 5 mm-t. hajnalban a hosszabb időn át derült északkeleti megyékben 3-7, máshol 7-12 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt. többfelé élénk déli, délnyugati szél fújt. a keleti megyékből újabb kisebb esőket jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 13-19 fokig emelkedett.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 12,0 fok volt, a százéves átlagnál 0,3 fokkal magasabb.

/folyt. köv./

13.03 bh

Tólsó

- 20 -

bb 22. időjárásjelentés... folyt./ bh

budapesten ma délben a hőmérséklet 18 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 747 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig:

felhőátvonulások, többfelé esővel, néhány helyen zivattal. mérsékelt, időnként megélénkülő déli, délnyugati, átmenetileg nyugatira forduló szél. enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 15-20 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig:

felhőátvonulások, ismétlődő esőkkel. élénk délnyugati, az időszak végén északnyugati szél. a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 8-11, később 4-7 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 14-18, később 10-14 fok között alakul. jelentős mennyiségű csapadék /legalább 5 mm/ az ország területének 80 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél 170 centiméter./mti/

--

bb 24. küldöttség utazott a kgst könnyűipari állandó bizottságának krakkói ülésére

t ol tm ie bh hgy

1973. október 15.

keserü jánosné könnyűipari miniszter vezetésével hétfőn küldöttség utazott lengyelországba, a kgst könnyűipari állandó bizottságának krakkói ülésére. az ülés napirendjére tűzött kérdések közül legjelentősebbek a kgst országok 1976-80. évi könnyűipari fejlesztési terveinek összehangolására irányuló javaslatok, valamint a több, - illetve a kétoldalu tervezett tárgyalásokat megalapozó beruházási, termelészsakosítási és kölcsönös szállítási lehetőségek összehangolása.

az ülésen megvitatják és jóváhagyják a bizottság 1974. évi együttműködési munkatervét, amely elsősorban a komplex programban előirányzott könnyűipari feladatok végrehajtását célozza.

ezen kívül értékelik az öt ágazati, - a textil és kötszőipari, ruhaipari, bőr-cipőipari, fafeldolgozó, valamint nyomdaipari - állandó munkacsoport tevékenységét./mti/

--

13.10 bh

Tólsó

- 21 -

bb 23. dr. schultheisz emil ,

k vt fk hi bh hgy

1973. október 15.

az egészségügyi miniszter első helyettese - a szovjetunió egészségügyi minisztériumának meghívására - hétfőn küldöttség élén néhány napos látogatásra moszkvába utazott./mti/

--

bb 25. magyar szakemberek tanulmányozzák az ndk textilgépgyártását

i ol tm ie bh hgy

1973. október 15.

dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes vezetésével hétfőn küldöttség utazott a német demokratikus köztársaságba. a delegáció az ndk-ban a textil- és ruházati ipari gépek gyártását, a műszaki fejlesztés újabb eredményeit tanulmányozza. és tájékozik a rekonstrukcióhoz szükséges gépek további import-lehetőségeiről./mti/

--

bb 26. közlekedési balesetek

tm hi bh hgy

1973. október 15.

somogy megyében somogyaszaló határában id. horváth sándor 48 éves gondnok, kaposvári lakos személygépkocsijával gyorsajtás és figyelmetlen előzés közben a menetirány szerinti baloldalon egy kőkorlátnak ütközött és felborult. a baleset következtében ifj. horváth sándor 15 éves iparitanuló, a személygépkocsi utasa a helyszínen meghalt. a gépkocsi vezetője életveszélyes, horváth sándorné súlyos, nem életveszélyes két éves unokájuk könnyű sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították./mti/

--

bb 27. népfrentküldöttség utazott bulgáriába

gk hi bh hgy

1973. október 15.

a szocialista országok népfrentmozgalmainak és - szervezeteinek munkaprogram-egyeztető tanácskozására bulgáriába utazott szentistványi gyuláné, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára és lederer róbert, a nemzetközi osztály vezetője./mti/

--
- 22 -

13.20 bh

10 15⁰

bb.28. az szmbt küldöttsége vas megyében

vid/p fm hgy

1973. október 15.

a szovjet-magyar baráti társaság hazánkban tartozkodó küldöttsége - élén k.p. jefimoviccsal, a szovjetunió kommunista pártja mari területi bizottságának titkárával - hétfőn kétnapos vas megyei látogatásra szomathelyre érkezett. a küldöttséget elkísérte barinkai oszkar, a kneb elnökhelyettese.

a vendégeket szomathelyen a megyei pártbizottságon csonka györgy, az mszmp vas megyei bizottságának titkára tájékoztatta a megye politikai, társadalmi életéről, a magyar-szovjet barátságot ápoló tevékenységről. külön szolt a vas megye és a mari aszszk között évek óta fennálló testvérterületi kapcsolatokról.

kiss alajosnak. a szomathelyi városi tanács elnökhelyettesének társaságában szomathely nevezetességeivel ismerkedtek a vendégek. a délutánt kőszegen töltötték. a jurisich várban k.p. jefimovics megnyitotta a „régli orosz városok,„ című kiállítást./mti/

--

bb.29. ügyfélszolgálati iroda a váci tanácson

vid /gö/mmé/p fm hgy

1973. október 15.

hétfőn megnyitották a váci városi tanács ügyfélszolgálati irodáját, ahol az érdeklődők részére a hét minden munkanapján szakosított felvilágosítást adnak, ezenkívül az iroda néhány hatósági tevékenység ellátásával csökkenti a tanács szakosztályainak munkáját. az iroda munkatársai a tanács pénzügyi, műszaki és igazgatási osztályainak egy-egy dolgozója - hatósági tevékenységi körben egyebek között elvégzik néhányfajta igazolás, engedélyezés kiadását, felveszik a különböző bejelentéseket, kérelmeket és fellebbezéseket. az illetékesek véleménye szerint az iroda működésével jelentősen csökken majd a tanács osztályainak ügyfélforgalma, s ezzel több időt fordíthatnak az elemző munka végzésére, az államigazgatás további tökéletesítésére. ennek szükségességét igazolja a következő két adat: a váci tanács a múlt évben 54 ezer ügyet intézett az idén májusban pedig 6 ezer ügyfél kereste fel ügyes-bajos dolgaival a különböző osztályokat.

/mti/
13.15/p

--
-23-

10 13⁵⁰

bb.30. micronica,73 - sajtótájékoztató a nemzetközi elektronikai kiállításról

t sb /p ie hgy

1973. október 15.

a városligeti régi vásárváros petőfi csarnokában kerekben nyolc-ezer négyzetméternyi területen nyílik meg kedden a micronica,73 nemzetközi elektronikai szakkiallítás - jelentették be hétfői sajtótájékoztatójukon a nemzetközi találkozó rendezői. a két évvel ezelőtti hasonló kiállításhoz viszonyítva a kiállítók száma megkétszereződött, s így mintegy 100 standon több mint 500 gyártómu-vonultatja fel 14 ország legkorszerűbb elektronikai alkatrészeit, szerelvényeit, automatikai elemeit, műszereit és berendezéseit. a bemutatott áruválaszték és a kiállító cégek számának, nemzetközi hírnevének tekintetében a micronica a harmadik legnagyobb európai elektronikai szakkiallítás, amelyet a tervek szerint a jövőben is minden második évben megrendeznek.

a legnagyobb kiállító a német demokratikus köztársaság elektronikai ipara, amelynek külkereskedelmi vállalata 500 négyzetméternyi területen 35 üzem 500 termékét ajánlja a magyar vállalatoknak. elsősorban automatizálási, hírközlési és elektronikus mérés-technikai szerkezeteket, műszereket, alkatrészeket, elektronikus építőelemeket állítottak ki. a nemzetközi találkozóra 30 ndk-beli szakember érkezett budapestre s azon túl, hogy részletes műszaki információt nyújtanak az érdeklődőknek, a tíznapos kiállítás idején tárgyalásokat folytatnak hét magyar külkereskedelmi vállalattal is a kétoldalú kereskedelmi és termelési kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről. a második legnagyobb kiállító a szovjetunió, amely 250 négyzetméternyi területen több mint száz vállalatának korszerű termékeit mutatja be. sok világhírű nyugati cég - a francia apexel, a holland philips, az nszk-beli siemens, az aeg-telefunken, a bosch, az amerikai texas stb, - is résztvesz a szakkiallításon.

a magyar vállalatok túlnyomó része a magyar híradástechnikai egyesülés és a magyar műszeripari egyesülés tagvállalata, amelynek kiállítási anyagában nem ritka az olyan termék sem, ami külföldi vállalatokkal kooperációban vagy licenc alapján gyártottak. a budapesti kiállítás most újabb alkalmat nyújt arra, hogy szélesítsék kooperációs kapcsolataikat. a kgm műszaki-tudományos tájékoztató intézete nagy segítséget nyújt a műszaki információcseréhez, valamennyi külföldi kiállítóhoz eljuttatja a magyar híradástechnika és műszeripar legkiválóbb alkotásainak orosz, angol és német nyelven kiadott műszaki ajánlatát. a bnv 12-es pavilonjában pedig október 17 és 25 között a külföldi cégek tartanak gyártmányismertető műszaki előadásokat a magyar érdeklődőknek.

/folyt köv ./
13.35/p

-24-

1014⁰⁰

bb.30. micronica,73....folyt /p

a nagy nemzetközi találkozó programjához tartozik az is, hogy a kiállítás idején kerül sor a vii. magyar automatizálási, a ii. nemzetközi erősáram elektronika¹i konferenciára és a mikroelektronikai ankétra./mti/

..-

bb.31. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke október 15-én 13 óráig:

se/p hgy

1973. október 15.

1. kérdeznek az iskolák
2. zrinyi kiadó könyvei
3. pannonhalmi könyvtár
4. danuvia gorkij művelődési kp tervei
5. együttműködés szabolcsban
6. közlekedés ellenőrzés
7. szabadságvesztés
8. az új ötéves terv kidolgozása
9. nő a licenc-vásárlás
10. versenyeztetik az építőket tatabányán
11. külkereskedelmi minőségellenőrzési konferencia
12. faluvégi karl-marx-stadtba utazott
13. új benzintöltő székesfehérvárott
14. a lakásszövetkezeti bizottság tanácskozása
15. balesetek
16. konyhakéssel ölt
17. nigériába látogat losonczi
18. bocskai-koszoruzás
19. új autóbusz pu.kazincbarcikán
20. távtárcsázás mátrafüreden
21. szüret tokajban
22. időjárás
23. schultheisz elutazás
24. keserűné elutazás
25. bakos elutazás
26. közlekedési baleset
27. népfront küldöttség
28. szmbt küldöttség
29. ügyfélszolgálati iroda
30. micronica
31. hírjegyzék ./mti/

13.35/p

-25-

1014⁰⁰

bb 32. nemzetközi tudományos tanácskozás az mta szegedi biológiai központjában

vid fm bh hgy

1973. október 15.

a magyar tudományos akadémia szegedi biológiai központjában hétfőn nemzetközi tudományos tanácskozás kezdődött. a központ és az unesco rendezésében a nemzetközi sejtkutatási szervezet /i.c.r. o./ szimpoziumját tartják itt meg. a háromnapos tanácskozáson százötvenen vesznek részt, közöttük tizenhét ország harmincöt kiváló kutatója. a program szerint harminchat referátum hangzik majd el, többek között a modern sejtbológia problémáiról, a sejtmembrán, és immunogenetikai kutatás új eredményeiről./mti/

--

bb 33. ismerkedés az üzemekkel - tanulónapok kezdődtek hódmezővásárhelyen

vid fm bh hgy

1973. október 15

hódmezővásárhelyen az üzemek, a vállalatok és a termelőszövetkezetek rendszeresen segítik a fiatalok pályaválasztását. a város felszabadulásának évfordulóját köszöntő vásárhelyi hetek egyik hagyományos programja az ugynevezett tanulónapok, amelyek hétfőn kezdődtek meg és egész héten át tartanak. a nyolcadik általános iskolásokat az első napon a divatkötőtárugyár hívta meg látogatásra. a továbbiakban a mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat, majd a mérleggyár, valamint a szántó kovács jános tsz fogadja az ifju vendégeket, s bemutatja nekik üzemi életet. a városban több helyen rendeznek előadásokat a szülők tájékoztatására a pályaválasztásról. a tanulónapok október 20-án zárulnak, amikor az iparitanulók által készített munkákból nyitnak kiállítását./mti/

--

bb 35. krleza - emlékkiállítás a petőfi irodalmi muzeumban

i nm gk hi bh hgy

1973. október 15.

szombat délben a petőfi irodalmi muzeumban emlékkiállítás nyílik a neves jugoszláv író, drámaíró, miroszlav krleza 80. születésnapja alkalmából. a kulturális kapcsolatok intézete, a petőfi irodalmi muzeum, a jugoszláv tudományos és művészeti akadémia, valamint a zágrábi irodalmi és színházi intézet közös rendezésében megnyíló bemutatón különféle dokumentumok, fotók, könyvek szemléltetik a hazánkban is jól ismert és kedvelt drámaíró munkásságának főbb állomásait./mti/

--

- 26 -

13.45 bh

Tóth 40

bb 34. egészségügyi nevelési hónap terézvárosban

i vt pá hi bh hgy

1973. október 15.

a vi. kerületi tanács egészségügyi szolgálata és a vöröskereszt vi. kerületi szervezete - a főváros centenáriuma tiszteletére - egészségügyi nevelési hónapot rendez. ennek gazdag, változatos programsorozata hétfőn kezdődött és november 15-ig tart. az első esemény színhelye a rudas lászló utcai máv kórház volt, ahol hétfőn délután tartották „egészségünk védelme érdekében”, címmel az egészségügyi dolgozók vetélkedőjét. hasonló jellegű vetélkedő lesz a következő napokban, hetekben a vöröskereszt lakóterületi helyi szervezeteiben tevékenykedők, továbbá a vi. kerületi nyomdaipari üzemek dolgozóinak részvételével. helyet kapott a rendezvények között több más érdekes esemény is: orvos-beteg találkozók, előadások időszzerű egészségügyi témákról, egyebek közt a szív- és érrendszeri megbetegedésekről, a rákról, a helyes bőrápolásról, az iskolai egészségügyi nevelőmunkáról.

az egész hónapos programhoz kapcsolódnak a terézvárosi orvos-gyógyszerész napok, amelyeket október 25-én délelőtt 10 órakor nyitnak meg ünnepélyesen a vi. kerületi népfront bizottság helyiségében. két nap alatt több mint 30 előadás hangzik majd el, ismert egészségügyi szakemberek tolmácsolásában./mti/

--

bb 36. gyermekkönyvtári napok nógrád megyében

vid fm bh hgy

1973. október 15.

hétfőn gyermekkönyvtári napok kezdődtek nógrád megyében. első eseményként a salgótarjáni józsef attila művelődési központban tanácskozást rendeztek tanácsi és szakszervezeti gyermekkönyvtárosok, nevelők és szülők részvételével. Vtöbbek között az iskolák és a közművelődési könyvtárak együttműködésének lehetőségeiről, az alsó- és felsőtagozatos általános iskolások olvasmányairól, a pedagógusok-könyvtárosok és a szülők együttműködéséről tárgyaltak./mti/

--

Vt konferencián

- 27 -

14.15 bh

Tóth 45

bb 37. z. szalay pál kiállítása nyiregyházán

vid fm bh hgy

1973. október 15.

hétfőn nyiregyházán dr. ördögh jános, a városi tanács elnökhelyettese megnyitotta z. szalay pál festőművész kiállítását. z. szalay pál évtizedeken át a nyírség székhelyén élt és alkotott, s amikor budapestre költözött, mintegy 40 művet ajándékozott nyiregyháza város tanácsának, s ezek az alkotások láthatók a most megnyitott tárlaton. a megnyitón z. szalay pált munkássága elismerésül a munka érdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. a kitüntetést ~~dr. fodor jános~~, a megyei tanács elnök, nyújtotta át az idős festőművésznek.
/mti/ *++ György Imre*

helyettes

bb 38. a hajdusági nemzetközi művésztelep kiállítása nyiregyházán

vid fm bh hgy

1973. október 15.

tíz éves a hajduböszörményi hajdusági nemzetközi művésztelep, amely az idén 36 hazai és külföldi művészt látott vendégül. a záró kiállítás anyagát - a hajdu és szabolcs megye képzőművészeti csoportjai közötti együttműködés alapján nyiregyházán is bemutatják. a tárlatot hétfőn nyitották meg a nyiregyházi bessenyi györgy tanárképző főiskolán. a műveket székelyhidi ágoston, a hajduböszörményi művésztelep vezetője ismertette./mti/

bb 39. nemzetközi amatőr színjátszó fesztivál budapesten

t pr fk hi bh hgy

1973. október 15.

október 15-18. között a fővárosi művelődési házban megrendezik az amatőr színjátszó együttesek nemzetközi fesztiválját - tájékoztatta az újságírókat hétfőn venczel istván, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának helyettes vezetője és gál iván, a fővárosi művelődési ház igazgatója.

/folyt. köv./

- 28 -

Tótk

bb 39. /nemzetközi amatőr ... folyt./ bh

a fesztiválra hét szocialista országból érkezett egy-egy öntevékeny színjátszó együttes, magyarországot négy fővárosi és négy vidéki csoport képviseli. a bemutató-sorozat nem verseny, inkább szemle jellegű, avval a kimondott-kimondatlan céllal, hogy a magyar amatőr színjátszó mozgalmat külföldön is ismertté tegye. naponta több együttes lép színpadra - produkcióik jellegét nem szabták meg, csupán az együttesek létszámát, játszási idejét korlátozták. így azután - a műsor előzetes ismeretében - elmondható, hogy az előadás-sorozat valóban színes, sok árnyalatu lesz, látható majd 15 perces irodalmi összeállítás és hosszabb egyfelvonásos, s az amatőrök kelléktárában a hagyományos színpadi törekvések épp úgy fellelhetők, mint a legmodernebb színpadi kísérletek.

hétfőn délután már színpadra is lépett az első együttes, a szegedi józsef attila tudományegyetem csoportja, nagyszerű „petőfi rock”, című zenés, táncos kompozíciójával, őket a lipcsei marx károly egyetem poetikus színháza, a szófiai egyetemi színpad és a miskolci manézs színház követte. kedden délelőtt az együttesek vezetői, színházi és népművelési szakemberek értékelték az előző nap látottakat, majd délután ismét felgördül a függöny, bemutatkozik a romániai medgyes műkedvelő népszínháza, a pesterzsébeti csilli sóos imre színpada, a belgrádi dadov együttes, a metró klubszínpad, a szlovákiából jött martini tees amatőr együttes és a tatai bányász színpad. a fesztivál utolsó, harmadik napján a csehszlovákiai gottwaldov svit-zps színház, a zalaegerszegi reflex színpad, a varsói akt 69 színház, a belvárosi irodalmi színpad, a kijevei színjátszó együttes és a budapesti pince-színház játszik./mti/

bb 41. szimpozion a színekről

t kg tm bh ie

1973. október 15.

a színekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdéseket vitatják meg a hazai és külföldi résztvevők a kedden egyetemen kezdődő kolarisztikai szimpozionon. ebből az alkalomból hétfőn sajtótájékoztatót tartottak a tanácskozást szervező magyar kémikusok egyesületében.

/folyt. köv./

14.25 bh

- 29 -

Tótk

bb 41. /szimpozion ... folyt./ bh

a háromnapos szimpozionon 67 előadás hangzik el, egyebek között a színek alkalmazásának jelentőségéről a vegyiparban, a textil- a bőr- és az élelmiszeriparban. a színek mérésének vizsgálata különösen fontos a textiliparban, ahol még gyakorlott szemmel is nehéz például a nappali és a lámpa fény alatt azonos színűre festeni a szövetet. külön téma foglalkozik a tanácskozáson egy különleges színrendszer alkalmazásával, amelyet többek között az épületek színének megválasztásánál használhatnak majd fel, hogy harmonikusan illeszkedjék a környezetbe. egyik előadás azt taglalja, hogy a színek segítségével hogyan határozzák meg egyes élelmiszerek minőségét, az exportra szánt paprika és paradicsom például csak megfelelő színárnyalattal felel meg a piac követelményeinek. a tanácskozás résztvevői a színek kutatásának, alkalmazás-technológiájának kérdéseit is megvitatják./mti/

bb.40. 40. sajtótájékoztató a ruházati kereskedelem első félévi forgalmáról és őszi-téli felkészüléséről
ni/fk/p ie

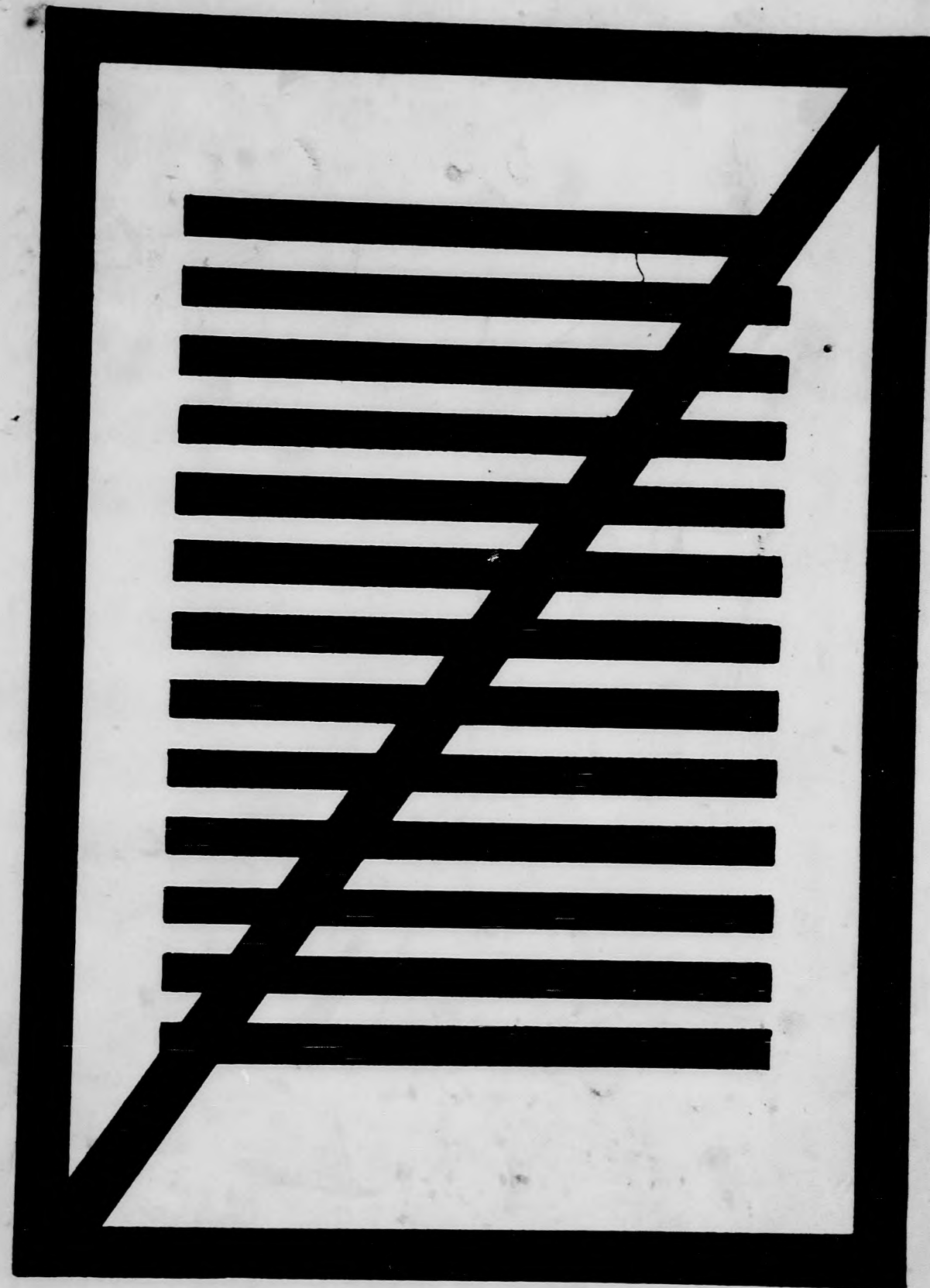
1973. október 15.

a kereskedelem ruházati áruforgalma 1973 első felében mintegy 5,5 százalékkal emelkedett, az éves forgalom 6,5 százalékkal lesz nagyobb a tavalyinál, s így valamivel alacsonyabb a tervezettnél -mondta Lauthán Ferenc, a belkereskedelmi minisztérium ruházati főosztályának vezetője hétfői sajtótájékoztatóján. a jelenlegi árukészlet 12,8 milliárd forint értékű, ilyen magas még sohasem volt. a vállalatok őszi-téli elkészülése kedvezőbb az előző évinél.

az első félév ruházati forgalmát az ellátás javítását szolgáló intézkedések növelték. az árleszállítások, a gyermekruházati cikkek árának stabilizálása is hozzájárult a forgalomnövekedéshez, az árufedezet az ingadozó igényeket is jól követte. az áruellátás mennyiségében és összetételében is megfelelt a követelményeknek. az előző évhez viszonyítva javult az ellátás színvonala többek között gyapju- és gyapju tipusu szintetikus kevert szövetekből, felöltött ballon kabátból, kötött-hurkolt női és leányka ruhából, szintetikus női pulóverekből, szintetikus zoknikból és harisnyanadrágból és néhányféle cipőből is. a leszállított áru cikkek közül kiemelkedett a függönyök forgalma, áruhiány mégsem volt belőlük, csupán árleszállítást követő első napokban volt kissé szűk a kín- és a mintaválaszték. a tavalyinál jobb árufedezettel sem sikerült azonban kielégíteni teljesen az igényeket férfi- és fiúingekből, rövidujjas ingpulóverekből, női és leányka bőrfelsőresztű félcipőkből és szandálokból, 19-30-as méretű gyermek lábbelikekből. alapanyaghiány okozta a fekete-fehér kombinált gyermekcipőkből, a farmer nadrágokból az időszakos ellátási zökkenőket. az olcsó cikkek közül az előző évihez hasonló színvonalu volt az ellátás, az átlagosnál nagyobb volt a forgalomnövekedés gyermekkonfekcióból /13 százalék/ és konfekcionált és kötött alsóruházati cikkek közül /15 százalék/. az árleszállítás csaknem megduplázta a forgalmat szintetikus leányka nadrágból és kombinékból, illetve fiú atlétatrikóból. /folyt. köv/
15.30/p

-30-

NA 1515

bb 41. /szimpozion ... folyt./ bh

a háromnapos szimpozionon 67 előadás hangzik el, egyebek között a színek alkalmazásának jelentőségéről a vegyiparban, a textil- a bőr- és az élelmiszeriparban. a színek mérésének vizsgálata különösen fontos a textiliparban, ahol még gyakorlott szemmel is nehéz például a nappali és a lámpa fény alatt azonos színűre festeni a szövetet. külön téma foglalkozik a tanácskozáson egy különleges színrendszer alkalmazásával, amelyet többek között az épületek színének megválasztásánál használhatnak majd fel, hogy harmonikusan illeszkedjék a környezetbe. egyik előadás azt taglalja, hogy a színek segítségével hogyan határozzák meg egyes élelmiszerek minőségét, az exportra szánt paprika és paradicsom például csak megfelelő színárnyalattal felel meg a piac követelményeinek. a tanácskozás résztvevői a színek kutatásának, alkalmazás-technológiájának kérdéseit is megvitatják./mti/

bb.40. 40. sajtótájékoztató a ruházati kereskedelem első félévi forgalmáról és őszi-téli felkészüléséről

ni/fk/p ie

1973. október 15.

a kereskedelem ruházati áruforgalma 1973 első félévében mintegy 5,5 százalékkal emelkedett, az éves forgalom 6,5 százalékkal lesz nagyobb a tavalyinál, s így valamivel alacsonyabb a tervezettnél -mondta Lauthán Ferenc, a belkereskedelmi minisztérium ruházati főosztályának vezetője hétfői sajtótájékoztatóján. a jelenlegi árukészlet 12,8 milliárd forint értékű, ilyen magas még sohasem volt. a vállalatok őszi-téli elkészülése kedvezőbb az előző évinél.

az első félév ruházati forgalmát az ellátás javítását szolgáló intézkedések növelték. az árleszállítások, a gyermekruházati cikkek árának stabilizálása is hozzájárult a forgalomnövekedéshez, az árufedezet az ingadozó igényeket is jól követte. az áruellátás mennyiségében és összetételében is megfelelt a követelményeknek. az előző évhez viszonyítva javult az ellátás színvonala többek között gyapju-és gyapju típusú szintetikus kevert szövetekből, felnőtt ballon kabátból, kötött-hurkolt női és leányka ruhából, szintetikus női pulóverekből, szintetikus zoknikból és harisnyanadrágból és néhányféle cipőből is. a leszállított áru cikkek közül kiemelkedett a függönyök forgalma, áruhiány mégsem volt belőlük, csupán árleszállítást követő első napokban volt kissé szűk a szín-és a mintaválaszték. a tavalyinál jobb árufedezettel sem sikerült azonban kielégíteni teljesen az igényeket férfi-és fiúingekből, rövidujjas ingpulóverekből, női és leányka bőrfelsőrészi félcipőkből és szandálokból, 19-30-as méretű gyermek lábbelikekből. alapanyaghiány okozta a fekete-fehér kombinált gyermekcipőkből, a farmer nadrágokból az időszakos ellátási zökkenőket. az olcsó cikkek közül az előző évihez hasonló színvonalu volt az ellátás, az átlagosnál nagyobb volt a forgalomnövekedés gyermekkonfekcióból /13 százalékos/ és konfekcionált és kötött alsóruházati cikkek közül /15 százalékos/. az árleszállítás csaknem megduplázta a forgalmat szintetikus leányka nadrágból és kombinékból, illetve fiú atlétatrikóból. /folyt. köv/

15.30/p

-30-

NA 1505

bb. 42.vonat vagy autóbusz? - tanácskozás a dunamenti üzemek dolgozóinak közlekedéséről

vid kz/il hgy

1973. október 15.

Komárom és Esztergom között naponta csaknem ötezren éves viszonylatban egymilliónyolcszáz ezren utaznak a személyvonatokon. az utasok többsége a dunamenti üzemek munkása. bár a 36,7 kilométer hosszú pályatestet már többször korszerűsítették, mégis csak 35 kilométeres sebességgel közlekedhetnek rajta a szerelvények. ezért a megye vezetői még a múlt évben javasolták a közlekedés-és postaügyi minisztériumnak, hogy szüntesse meg a személyszállítást ezen a vasuti vonalon, illetve helyezze át közútra.

A MÁV forgalomszervezési bizottsága a sokakat érintő javaslat nyomán alapos felmérést és számítást végzett. a fél évig tartott vizsgálat eredményét hétfőn ismertették, illetve megvitatták tatabányán a megye vezetőivel. a bizottság vezetői hangsúlyozták, hogy a személyszállítás áthelyezése vasutról, az azzal párhuzamosan húzódó főútvonalra csak abban az esetben valósítható meg, ha megteremtik a közúton a gyors és kulturált közlekedés feltételeit. ehhez viszont az új autóbuszok vásárlásán kívül nem kevesebb mint 55 autóbusz-várakozót, új autóbuszfordulókat és ugynevezett leálló sávokat kell kiépíteni a gépkocsik részére. mindezek beruházási költsége meghaladja a 21 millió forintot, s ez az összeg csak 14 év alatt térülne meg. ezeket a létesítményeket viszont anyagi fedezet hiányában tudják elkészíteni. ugyanakkor a MÁV-nak továbbra is fenn kell tartania a vasutvonalat, hiszen azon jelentős áruszállítást bonyolítanak le. az sem lehet közömbös, hogy a közúti személyszállítás drágább mint a vasuti, s ez évi 3 millió forint többletkiadást jelentene a dunamenti települések lakosságának. mindezek alapos mérlegelésével a forgalomszervező bizottság - a megye vezetőinek egyetértésével - úgy döntött, hogy belátható időn belül nem szüntetik meg Komárom-Esztergom között a vasuti személyszállítást. e helyett inkább a menetidők módosításával - később pedig dieselizációval pályakorszerűsítéssel gyorsítják a vasuti közlekedést.
/mti/

--

- 32 -

15.20/11

NA 1540

bb. 43.a MÁV sürgős segítségét kéri a CPS közös vállalat - késnek az export szállítmányok

vid il hgy

1973. október 15.

A kukoricatermelő CPS közös vállalat a külföldről dollárért vásárolt gépek, alkatrészek, vetőmagvak, növényvédőszeresek devizahitelét kukoricával törleszti. a taggazdaságok többleterméséből három év alatt kell visszafizetniük a kölcsönt. az idei termésátlagok a rendkívül nagy aszály ellenére is biztatóak. így arra számítanak, mintegy 170 000 tonna kukoricát exportálhatnak. ebből erre a naptári évre 94 000 tonna, októberre pedig 30 000 tonna jut. ennek megfelelően kötöttek szállítási szerződést a MÁV-val, és ennek alapján igénylik a vagonokat a taggazdaságok. a szállítmányok ugyanis közvetlenül a termelőktől mennek a külföldi megrendelőkhoz.

A CPS Nagyigmándi központjában azonban már egy dosszié telt meg a gazdaságok reklamációival: nem kapnak vagon. a bábolnai állami gazdaság például szeptember 25. és október 15. között 200 vagonot rendelt és 30-at kapott, a Nagyszentjánosi állami gazdaság ebben a hónapban 49 vagonot rendelt és 19-et kapott. a CPS-nek október első felében 14.200 tonna kukoricát kellett volna exportra feladnia, de csak 7.000-et tudott elküldeni.

A CPS központ várja a MÁV sürgős segítségét, mert a késedelmes szállításokból jelentős népgazdasági kár is származhat. ennek a kukoricának a tárolására ugyanis nincsenek felkészülve a gazdaságok. ez ronthatja a minőségét így egyik vagy másik szállítmány - mire vagonba kerül - esetleg nem felel meg az exportkövetelményeknek. emellett a gazdaságok költségei is növekszenek. a tervezett szállítás napjára hiába mennek ki a gazdaságokba a mert és a növényvédőállomás szakemberei, hogy minősítsék a termést. költségeiket viszont ki kell fizetni./mti/

--

bb. 44. dr. szekér gyula

il ie

1973. október 15.

nehézipari miniszter vezetésével magyar delegáció utazott hétfőn Dubrovnikba a KGST vegyipari állandó bizottságának ülésére. az ülésen ismertetik a tagországok 1976-80 évi vegyipari fejlesztési elképzeléseit és értékelik a komplex rogramban szereplő feladatok végrehajtását./mti/

--

- 33 -

15.30/11

NA 1540

bb. 45 továbbképző tanfolyam a nagyvállalatok szb titkárai részére

t sl/tr/il ie

1973. október 15.

a szot központi iskoláján gál lászló, a szot titkára hétfőn megnyitotta azt a továbbképző tanfolyamot, ahol az 50 kijelölt nagyvállalat szakszervezeti titkárai az ország politikai, gazdasági helyzetéről, a szakszervezeti munka időszerű kérdéseiről kapnak tájékoztatást, és kicserélik egymással veetés tapasztalataikat./mti/

--

bb. 46. hetvenöt éve termel áramot a tatabányai erőmű

vid il kz

1973. október 15.

jubileumi kiállítást nyitottak hétfőn a tatabányai 1-es számú erőműben abból az alkalomból, hogy hetvenöt évvel ezelőtt kezdték meg az üzemen az energia fejlesztését. fényképekkel, eredeti dokumentumokkal mutatják be, hogyan alakult 1898-óta az erőmű termelése és hogyan változott munkásainak az élete. az üzem indulásakor a helyi igényeket elégítette ki, s 1941-ben kapcsolódott be az országos energiaellátásba. a hőerőmű 1954-ben élte „fénykorát”, akkor fejlesztette a legtöbb energiát, évi 420 millió kilowattóra áramot adott az országnak. a korszerű, nagy teljesítményű és gazdaságosabban termelő új hőerőművek építésével párhuzamosan ökoztatosan csökkentették a tatabányai üzemen a villamosenergia termelését. most már elsősorban a csucsfogyasztás időszakában szolgáltat energiát az országos hálózatba. fokozatosan „gőzgyárrá”, alakítják át az üzemet, áram helyett egyre több gőzenergiát állítanak elő a város lakóházainak, közintézményeinek távfűtésére, melegvíz ellátására. a város fűtése mellett azonban még több évtizedig évenként 100-160 millió kilowattóra villamosenergiát termel./mti/

--

- 34 -

15.35/il

M 15¹⁰

bb. 47. automatizálási konferencia

t kg/fk/ie/il hgy

1973. október 15.

az automatizálás szélesebb körű elterjesztésének lehetőségeit vitatják meg a szakemberek a hétfőn kezdődött 7. magyar automatizálási konferencián a technika házában. a tanácskozást dr. vámos tiber, a magyar tudományos akadémia számítástechnikai és automatizálási kutató intézetének igazgatója nyitotta meg, hangsúlyozva a számítástechnika bevezetésének jelentőségét.

az ipar fejlődésével különös jelentősége van a kézimunkát felszabadító, a termelékenységet növelő automatizálásnak. az automatizálás ütemének meggyorsításához a számítástechnika nyújtja a legnagyobb segítséget. hazánkban jelenleg 18 vállalatnál hasznosítják a különféle számítógépek „szolgáltatáit”, egyebek között a vállalati irányításban, a szervezésben és az anyaggyártásban. a következő években várhatóan megkétszereződik a számítógépek felhasználási köre, ezért a tanácskozás 77 előadása közül is legtöbb ezeknek a gépeknek a gazdaságos felhasználásával foglalkozik./mti/

--

bb. 48. fogadás a vahtangov színház tiszteletére

t ro/mm/zs/il hgy

1973. október 15.

hétfőn a gundel étteremben dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes fogadást adott a budapesti művészeti hetek alkalmából hazánkban vendégszereplő moszkvai vahtangov színház társulata tiszteletére. a fogadáson megjelent dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője, továbbá kulturális és művészeti életünk sok más ismert személyisége. ott volt v. j. pavlov, a szovjetunió budaapesti nagykövete./mti/

--

bb. 49. végetért a szocialista országok irodalmi folyóiratai főszerkesztőinek tanácsozása

i ro/tr/zs/il hgy

1973. október 15.

végetért a szocialista országok irodalmi folyóiratai főszerkesztőinek budapesti tanácskozása. a többnapos eszmecsere eredményeiről, tapasztalatairól darvas józsef kossuth díjas író, a magyar írók szövetségének elnöke nyilatkozott az mti munkatársának.

! /olyt.köv./
15.45/il

- 35 -

M 15¹¹

bb. 49./ végetért ... folyt./ il

- a budapesti tanácskozás eredményesen zárult. ez nemcsak a rendező „házigazdák”, a mi véleményünk, így értékelték a résztvevő delegációk is.

egyöntetű volt a vélemény. e folyóiratok rendkívül fontos szerepet töltenek be az egyes irodalmak fejlődésében. Legérzékenyebben tükrözik az irodalom fejlődésének új folyamatait, de egyben leghatékonyabban befolyásolhatják a fejlődést. ugyanakkor a szocialista irodalmak kölcsönös megismerésének, a közös problémák megvitatásának is a legfontosabb fórumai.

- a budapesti tanácskozásnak különös fontosságot adott az, hogy olyan időben zajlott, amikor a békés egymás mellett élés, a két társadalmi rendszer közötti ideológiai harc sok szempontból új megközelítéseket tesz szükségessé. fontos törekvés, hogy a kor által felvetett új problémákra az eddiginél még határozottabb és elmélyültebb, korszerű, marxista válaszokat adjunk. a szocialista irodalmi folyóiratok közötti együttműködésről folytatott vitában sok felszólalás hangzott el erről. gazdag érveléssel exponálta ezt a kérdést pándi pál előadása. miklós pál bevezető előadása a tudományos-technikai forradalom és az irodalom kérdéseiről szintén rendkívül gazdag és sokoldalú vitát eredményezett. elhangzottak olyan javaslatok is, hogy ezt a vitát, - de más közös érdeklődési vitákat is, - a folyóiratokban kellene folytatni.

- mint az a sajtóban már megjelent, a résztvevők közös nyilatkozatban tiltakoztak a chilei ellenforradalmi terror ellen. a nyilatkozatot a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, a mongol, az ndk-beli, a szovjet és a magyar delegáció írta alá - fejezte be nyilatkozatát darvas józsef./mti/

--

bb. 50. magyar-osztrák árucsereforgalmi tárgyalások

ie/il la

1973. október 15.

magyar-osztrák árucsereforgalmi vegyesbizottsági tárgyalások kezdődtek hétfőn a külkereskedelmi minisztériumban az 1974. évi árulistákról és a két ország közötti áruforgalommal kapcsolatos egyéb kérdésekről./mti/

NA 1650

--

- 36 -

bb. 51. külkereskedelmi delegáció

il i e la

1973. október 15.

utazott hétfőn tunéziába domokos mátyás főosztályvezető vezetésével az új magyar-tunéziai kereskedelmi megállapodások előkészítésére./mti/

--

bb. 52. eger és a finnországi pori testvérkapcsolata

vid kz/il la

1973. október 15.

hétfőn egerbe érkezett a finnországi pori város küldöttsége heikki koski polgármester vezetésével. a vendégeket a tanácsháza dísztermében a város vezetői fogadták. dr. varga jános tanácselnök köszöntötte az érkezőket, majd bejelentette, a finn város delegációja azért látogatott egerbe, hogy - a kölcsönösen kialakult érdeklődés alapján - fölvegyék a testvérkapcsolatot megbeszéljék eger és pori együttműködésének programját.

a finn delegáció egy hétig tartozkodik a vendéglátók körében. ez idő alatt ismerkednek eger nevezetességeivel, megbeszéléseket folytatnak a város vezetőivel, felkeresik majd heves megye nevezetességeit, festői tájait, kirándulnak a mátrába, a bükkbe, több üzemet, intézményt is meglátogatnak, találkoznak heves megye illetve eger város dolgozóival./mti/

--

bb. 53. az mszmp kb társadalomtudományi intézetének

gk/zs/il la

1973. október 15.

vendégeként budapestre érkezett walter friedrich, a lipcsei központi ifjúsági kutató intézet igazgatója és helyettese, heinz müller. friedrich professzor kedden délelőtt a társadalomtudományi intézetben előadást tart az ifjúságkutatás ndk-beli aktuális elméleti, módszertani és gyakorlati kérdéseiről, majd a vendégek megbeszéléseket folytatnak a magyar ifjúságkutató műhelyekkel való együttműködésről./mti/

--

- 37 -

16.40/il

NA 1650

bb 54. új könyvesboltot avattak újpesten

t ro/pá um zs la

1973. október 15.

hétfőn újpesten az egyesült izzó lakótelepen - a reviczky utca 36. szám alatt - új, korszerű könyvesboltot avattak. az ady endre nevét viselő üzletért a kerület dolgozóinak nevében váczai miklós, a iv. kerületi tanács elnökhelyettese mondott köszönetet.

x x x

az ákv boltok forgalma az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva az idén 10 százalékkal növekedett - újpesti könyvüzleteiben viszont 20 százalékos volt az emelkedés. az új bolt valamelyest javítja a könyvüzleteknek a külső kerületek szempontjából még mindig hátrányos megoszlását is. az együttesen 280 ezer lakosu v., vi., és vii. kerületben például 47 bolt és 500 munkahelyi terjesztő működik, további 17 kerületben azonban csak 37 bolt áll a csknem 1 millió 300 ezer lakos rendelkezésére. a minden igényt kielégítő üzlet jelentős kulturbázissá is válhat, hiszen a iv. kerület nagyüzemi munkásságának több mint 60 százaléka újpesten lakik. /mti/

--

kbb 55. magyar buzasegély az aszálysújtotta nyugat-afrikai országoknak - sajtótájékoztató a felajánlásról

t sb/mm um ie la

1973. október 15.

a több mint öt éve tartó szárazság már tavaly is nagyon súlyos helyzetet teremtett, az idei aszály pedig tömegkatasztrófával fenyegeti nyugat-afrika ugynevezett szuahéli zónájában mauritánia, szenegál, mali, niger, felső-volta és csád lakosságát. ezért az ensz főtitkára és a fao vezérigazgatója felhívással fordult a világ országaihoz, hogy nyújtsanak segítséget a szárazságtól és éhínségtől sújtott nyugat-afrikai országoknak. a magyar népköztársaság kormánya, mérlegelve a felhívást, az emberieség elvétől vezérelve úgy döntött, hogy a természeti csapástól sújtott szuahéli zóna lakosságának megsegítésére segélyként 5 ezer tonna búzát ajánl fel. erről a jelentős támogatásról tartott sajtótájékoztatót hétfőn délután kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke.

/folyt.köv./

- 38 -

16.45/um

N-1700

bb 55./ magyar buzasegély ...folyt./jm

kazareczki kálmán elmondotta, hogy dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a kormány felhatalmazására levélben értesítette a magyar felajánlásról a fao vezérigazgatóját, akinek hétfőn délután rómban - a budapesti sajtótájékoztatóval egyidőben - személyesen is bejelentette a magyar elhatározást vékony lászló, a magyar népköztársaság állandó fao képviselője. az ensz főtitkára ugyanis a fao-t kérte fel a szuahéli zóna segélyezésének megszervezésére, s e feladat technikai részleteit az ensz/fao világélelmezési programjának szervezete bonyolítja le. a világélelmezési program vezető testületének, a kormányzótanácsnak tagjai között a magyar népköztársaság az egyetlen szocialista ország. magyarországot az utóbbi öt évben, amióta tagja a testületnek, rendszeresen hozzájárul a segélyezési programhoz, 1971-ig évente 80 ezer, s 1972-től 120 ezer dollár értékű élelmiszerral, elsősorban konzervekkel támogatja a világelelmezési programot. a most bejelentett 5 ezer tonna buzasegélyt a rendszeres évi támogatáson felül ajánlotta fel a magyar kormány.

kazareczki kálmán elmondotta, hogy a nyugat-afrikai országokat ért természeti csapás következtében maliban az alapvető terméket jelentő köles és cirok termelése a szokásosnak csupán 20 százaléka volt. nigerben csak egyharmad annyi gabona termett, mint máskor, csádban a rizs-, a köles- és a földimogyoró- termés negyedére csökkent, mauritániában a szarvasmarhaállomány 40 százaléka elpusztult, szenegál három aszálysújtotta tartományában 110 ezer tonna gabona hiányzik, még akkor is, ha az egy főre jutó fogyasztás az átlagos nemzetközi normának csak a felét tenné ki. a segélyezésben tehát az első és legfontosabb teendő most, hogy az éhenhalástól mentsek meg a szenvedőket. ezt tartotta szem előtt a magyar kormány is, amikor nem terményfelesleget, elfekvő élelmiszerkészletet, hanem a világpiacon nagyonis keresett terméket, búzát ajánlott fel az éhezőknek. a támogatás sürgősségére való tekintettel a buzasegély azonnal felhasználható, s az ensz/fao világélelmezési program szervezetének intézkedésére bármikor elszállítható. /mti/

--

kbb 56. budapestre érkezett a belga szocialista párt küldöttsége

gk umzs la

1973. október 15.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn budapestre érkezett a belga szocialista párt küldöttsége jos van eynde, a párt elnöke vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja fogadta. /mti/

- 39 -

16.55/um

N-1705

bb 57. az őszi könyvhetek szabolcs megyei megnyitója nyirbátorban

vid/um fm la

1973. október 15.

hétfőn nyirbátorban tartották meg az őszi könyvhetek szabolcs-szatmár megyei megnyitóját. ez alkalomból a városi tanácsházán könyvkiállítás nyílt, a város főterén pedig könyvvásárt rendeztek. ezzel szabolcsban is megkezdődött az a rendezvénysorozat, amelynek keretében ankétokon, író-olvasó találkozókon, kiállításokon, műsoros irodalmi esteken és egyéb eseményeken méltatják a könyvek jelentőségét, népszerűsítik a szépirodalmi és tudományos műveket. /mti/

--

bb. 58. szovjet küldöttség látogatása hajdu-bihar megyében

vid il fm

1973. október 15.

a szovjet-magyar baráti társaság hazánkban tartozkodo küldöttségének három tagja l.k. jaszna, az oszszszk művelődésügyi miniszterhelyettese vezetésével, hétfőn háromnapos látogatásra hajdu-bihar megyébe érkezett.

a vendégeket debrecenben sikula györgy, a megyei pártbizottság első titkára, magyar józsef, a megyei pártbizottság titkára és kiss imre, a megyei tanács elnökhelyettese fogadta, s tájékoztatta a megye gazdasági, társadalmi és kulturális életéről. a küldöttség tagjai délután a kossuth lajos tudományegyetemre látogattak, majd az alföld c. folyóirat szerkesztőségében debreceni írókkal találkoztak. /mti/

--

bb. 59. szélsőségek után az évszaknak megfelelő időjárás

i ni/mm/1e/1l la

1973. október 15.

amilyen gyorsan jött az elmúlt hét végén a tél korai hulláma, olyan gyorsan el is hagyta a kárpát medencét. hazánkban a vasárnapi középhőmérséklet már 0,3 fokkal magasabb volt a sokéves átlagnál, a leningrád-isztambul vonaltól nyugatra az atlanti óceáni nedves légtömegek váltak uralkodóvá egész kontinensünkön. a hőmérséklet az évszaknak megfelelő, vagy annál valamivel magasabb.

/folyt.köv./

- 40 -

17.10/1l

M 1715

bb. 59. /szélsőségek folyt./ 1l

a közeli napokban nyugat felől egymást követik majd az egyre hűvösödő óceáni légtömegek, az ország területének 80 százalékán várható jelentős csapadék péntekig. a hőmérséklet kedden még az évszaknak megfelelőnél magasabb lesz, de csütörtökig a sokéves átlag értékére, vagy az alá süllyed. a hajnali legalacsonyabb hőmérséklet 8 fokról 4 fokra csökken, míg a nappali csúcserték 18-ról 14 fokra. a déli-délnyugati légáramlás lassan nyugati-északnyugatra fordul, és remélhetőleg a mezőgazdasági munkákhoz oly fontos jelentékeny mennyiségű csapadékot hoz. /mti/

--

bb. 60. nemeslaki tivadar

mm/1e/1l la

1973. október 15.

a szot főtitkárhelyettese vezetésével szakszervezeti küldöttség utazott párizsba, a francia dolgozók demokratikus szövetsége /cfdt/ meghívására. /mti/

--

bb 61. hétfőn elutazott

mm um zs la

1973. október 15.

a pedagógusok szakszervezetének küldöttsége dr. juhász károly munkavédelmi főfelügyelő vezetésével, a közlekedés oktatása és szemléltetőeszközök, címmel prágában tartandó nemzetközi szimpóziumra, melyet a csehszlovák tudományos és technikai társaság rendez. /mti/

--

bb 62. kállai gyula látogatása szolnok megyében

vid/um kz la

1973. október 15.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke hétfőn szolnokra látogatott. a vendéget délelőtt a megyei pártbizottság székházában dr. gergely istván, a megyei pártbizottság első titkára, dr. hegedüs lajos, a megyei tanács elnöke, oláh jános, a hazafias népfront megyei titkára, valamint a megye más vezetői fogadták.

/folyt.köv.

- 41

17.25/um

M 1740

bb 62./kállai gyula ...folyt./um

a megye politikai, gazdasági és kulturális helyzetéről dr. gergely istván tartott tájékoztatót. kállai gyula - a megye vezetőinek társaságában - ezután a tiszta butoripari vállalat szolnoki gyáregységét kereste fel. találkozott az üzem párt- és gazdasági vezetőivel, a szocialista brigádok képviselőivel, a gyár munkáskollektívájával. dr. szilassy józsef igazgató mutatta be a gyár életét, majd végig kalauzolta a vendéget az üzemszerekben, a mintateremben és az üzem saját üzletében. ebéd előtt rövid városnéző sétára került sor a várkonyi téri és a zagyvartéri lakótelepen.

ebéd után a városi tanács disztermében folytatódott a látogatás programja. a megye párt-, állami és mozgalmi vezetői részére tanácskozást tartottak a politikai élet időszéri kérdéseiről és a feladatokról. a tanácskozást dr. gergely istván nyitotta meg, majd dr. hegedüs lajos tartott tájékoztatót a megye általános helyzetéről, fejlesztési programjáról. a tanácskozáson kállai gyula is felszólalt és az időszéri belpolitikai és nemzetközi kérdésekről tájékoztatta a hallgatóságot. az aktívülés után kállai gyula a megyei tanács székházát kereste fel. találkozott a megyei tanács tisztségviselőivel, beszélgetést folytatott a tanácsi munka aktuális kérdéseiről. /mti/

kbb 63. szent-györgyi albert előadása az akadémián

t mir/pá um zs la

1973. október 15.

nagy érdeklődéssel kísért előadás színhelye volt hétfőn délután a magyar tudományos akadémia: szent-györgyi albert nobeldíjas biokémikus, az egyesült államok woods hole-i izomkutató intézetének igazgatója csaknem egyórás előadás keretében számolt be legújabb kutatásairól, amelyek során az életjelenségek titkát, mindenekelőtt a rákbetegségek okait vizsgálta.

a neves tudós egyebek között elmondotta, hogy véleménye szerint az életjelenségek magyarázata nem a molekulák működésében rejlik, mint azt sokan eddig gondolták. a kutatók többségét szerinte a világon jobbra a napi feladatok megoldása foglalkoztatja, s ez akaratlanul is bizonyos prakticista szemléletet szül. tudományos berkekben nem ritkán hallható az a vélekedés, hogy már eleget tudunk arról, milyen alkotó elemekből épül fel az emberi szervezet, s ideje tehát, hogy energiánkat a mindennapi életben fontos kérdések megoldására összpontosítsuk. évtizedeken át többek között ezért fordítottak kevés figyelmet a kutatók arra, hogy az emberi szervezetet alkotó molekulák kivétel nélkül atomokból állnak, s ezeknek az atomoknak a mozgása döntő jelentőségű lehet az életjelenségek szempontjából.

/folyt.köv./
17.35/um

- 42 -

Nb 17re

bb 63. /szent-györgyi albert ...folyt./um

pedig közismert, hogy az atomok tulajdonságait alapvetően a bennük levő atommag és a körülötte keringő elektronok száma, illetve azok mozgása határozza meg. a biológusok arról nem vettek tudomást, hogy ezek az elektronok a molekuláktól függetlenül is mozognak, és az élet nagyrészt ezeknek az elektromos töltéseknek a mozgásától függ. a neves tudós - mint elmondta - az életjelenségek vizsgálata közben jött rá arra, hogy az emberiség egyik legnagyobb ellenségének, a ráknak a magyarázata is ebben rejlik.

szent-györgyi albert szerint a kissé megmerevedett szemlélet az oka annak, hogy eddig a rákkutatás nem tudott kellő eredményeket felmutatni: rossz helyen keresték a megoldást. jómaga az utóbbi időben arra a megállapításra jutott, hogy a rákot az emberi szervezetben lévő atomok elektronjainak szabálytalan mozgása idézi elő. az életjelenségek vizsgálatával ezeknek az összefüggéseknek a kiderítésén dolgozik most a nobel-díjas biokémikus.

az előadást követően szent-györgyi albert tiszteletére erdey-gruz tibor, az akadémia elnöke adott fogadást az akadémia tudós-klubjában. /mti/

--

kbb 64. hazaérkezett az mszbt delegációja

um la

1973. október 15.

hétfőn hazaérkezett az mszbt delegációja, amely dr. lukács istvánnak, az országos elnökség tagjának vezetésével egy hetet töltött üzbekisztánban. a delegációt a repülőtéren dr. ligeti lajos akadémikus, az mszbt alelnöke, és szovjet nagykövetség képviselője, v.g. szergejev fogadta. /mti/

--

bb 65. hazaérkezett manchesterből a bábszínház együttese

pá um zs la

1973. október 15.

hazaérkezett a bábszínház 30 tagú együttese, amely manchesterben szerepelt a magyar napok keretében. a háry jánosból és a fából faragott királyfi-petruska összeállítású műsorokból hét előadást tartottak a város 600 személyes színházépületében, telt házak előtt. a lapok nagy terjedelemben számoltak be a magyar bábművészek szerepléséről, kiemelve mindkét produkció gondolatgazdagságát és kiváló színpadi eszközeit. /mti/

--
- 43 -

17.43/um

Nb 17re

bb 66. külföldi diákok véradása

i gy/tr um zs la

1973. október 15.

hétfőn a budapesti nemzetközi diákklubban - a magyarországon tanuló arab diákok szolidaritási bizottságának felhívására - véradó napot tartottak.

az arab népek igazságos harca iránti szolidaritást jelképező véradáson a budapesten működő arab nagykövetségek dolgozói, továbbá a budapesti egyetemeken tanuló külföldi diákok és a magyar fiatalok is képviseltették magukat. az országos vérellátó központ dolgozói csaknem 200 fiataltól vettek vért. ezt vérplazma formájában szerdán a magyar vöröskereszt közvetítésével külön repülőgéppel juttatják el a szíriai frontra. /mti/

--

bb 67. ünnepség a Lengyel néphadsereg évfordulója tiszteletére tatabányán

vid/um kz la

1973. október 15.

a Lengyel néphadsereg megalakulásának 30. évfordulója tiszteletére hétfőn ünnepséget rendezett tatabányán a magyar honvédelmi szövetség komárom megyei vezetősége. ebből az alkalomból Lengyel vendégek érkeztek tatabányára, köztük konstanty korzeniacki vezérőrnagy, a Lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. a vendégek megtekintették a város nevezetességeit, majd részt vettek a puskin művelődési házban rendezett ünnepi gyűlésen. a lengyel néphadsereg jubileumát méltató ünnepség a tatabányai bányász művészegyüttes műsorával ért véget. /mti/

--

bb 68. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

um la

1973. október 15.

32. nemzetközi tudományos tanácskozás szegeden
33. tanulónapok hódmezővásárhelyen
34. egészségügyi nevelési hónap a terézvárosban
35. krleza - emlékkiállítás
36. gyermekkönyvtári napok nógrád megyében
37. z. szalay páál kiállítása
38. a hajdusági művésztalép kiállítása nyíregyházán
39. nemzetközi amatőr színjátszó fesztivál
40. sajtótájékoztató a ruházati kereskedelemről

/folyt.köv./

- 44 -

18.15/um

NA 1973

bb 68. /hirjegyzék ...folyt./um

41. szimpozion a színekről
42. vonat vagy autóbusz ?
43. a máv segítségét kéri a cps vállalat
44. dr. szekér gyula dubrovnikba utazott
45. továbbképző tanfolyam
46. tatabányai erőmű
47. automatizálási konferencia
48. fogadás a vahtangov színház tiszteletére
49. véget ért a szoc. országok irodalmi folyóiratainak főszerkesztőinek tanácskozása
50. magyar-osztrák árucseretorgalmi tárgyalások
51. külkereskedelmi delegáció utazott tunéziába
52. eger és a finnországi pori testvérkapcsolata
53. a társadalomtudományi intézet vendégei
54. új könyvesbolt
55. magyar buzasegély
56. budapestre érkezett a belga szocialista párt küldöttsége
57. őszi könyvhetek
58. szovjet küldöttség látogatása hajdu megyében
59. az évszakknak megfelelő időjárás
60. nemeslaki tivadar párizsba utazot
61. pedagógus szakszervezeti küldöttség utazott prágába
62. kállai gyula látogatása
63. szent-györgyi albert előadása
64. hazaérkezett a bábszínház társulata
65. hazaérkezett az msztb delegáció
66. külföldi diákok véradása
67. a lengyel néphadsereg évfordulója
68. hirjegyzék

--

bb 69 . hazaérkezett bukarestből

um pá la

1973. október 15.

a kisz központi bizottságának küldöttsége, amely főcse Lajosnak, a kisz kb titkárának vezetésével szocialista országbeli ifjúsági vezetők egyhetes tanácskozásán vett részt. /mti/

--

18.22/um

NA 1973

- 45 -

bb 70. a csillebérci uttörőtáborban

pá um la

1973. október 15.

nyolc ország nemzetközi uttörőtábor vezetői tanácskoznak hétfőtől öt napon keresztül. a tanácskozás célja, hogy megbeszéljék a nemzetközi uttörőtáborok munkájának tapasztalatait, s a további lépésben rejlő lehetőségeket. /mti/

--

bb 71. a magyar ensz társaság

mm um zs la

1973. október 15.

intéző bizottsága és az unicef magyar nemzeti bizottsága hétfőn a hazafias népfront székházában ülést tartott. dr. simai mihály, a magyar ensz társaság főtitkára beszámolt az ensz társaságok világszövetsége /wfuna/ 24. közgyűléséről, az unicef európai nemzeti bizottságok képviselőinek hágai üléséről és tájékoztatót tartott az 1974. évi feladatokról. az ensz társaságok világszövetsége 24. közgyűlésén komját irént, a magyar ensz társaság al-elnökét tiszteletbeli elnökké választották. /mti/

--

bb 72. kiállították a barcsi bödönhajót

vid/um fm la

1973. október 15.

a muzeumi hónap keretében hétfőn adták át rendeltetésének a somogy megyei barcs nagyközségben azt a csarnokot, amelyben az idei tavasszal előkerült bödönhajót állították ki. ebből az alkalomból dr. magyar kálmán, a somogy megyei muzeumok igazgatóságának régésze előadást tartott a barcsi bödönhajó feltárásáról. /mti/

--

bb 73. kádár jános interjuja a szovjet rádióban és televízióban

la um la

1973. október 15.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára nyilatkozott a kaverznyevek, a szovjet rádió és televízió budapesti tudósítójának. a szocialista országok pártvezetőinek krim-félszigeti baráti találkozója jelentőségével, a szocialista országok közös külpolitikai akcióinak eredményeivel, a magyar-szovjet baráti kapcsolatokkal foglalkozó, s október 4-én készült interjút a szovjet rádió és televízió, valamint a magyar rádió és televízió október 14-én, vasárnap este közvetítette. /mti/

v

--
- 46 -

18.35/um

NA 1840

bb 74. majakovszkij emlékest szekszárdon

vid/mum fm la

1973. október 15.

szekszárdon hétfőn majakovszkij emlékestet tartottak a költő születésének 80. évfordulója alkalmából. az ünnepi eseményen a budapesti irodalmi színpad együttese adott műsort. /mti/

--

bb 75. a lipcsei gewandhaus zenekar hangversenye szolnokon

vid/um kz la

1973. október 15.

hétfőn este a szolnoki sziglieti színházban adott hangversenyt a lipcsei gewandhaus zenekar kurt masur karmester vezetésével, manfred scherzer hegedűművész közreműködésével. műsorukon max reger: váltzatok és fuga egy mozart témára című műve, siegfried matthus hegedűversenye és robert schumann második c-dur szimfóniája szerepelt. /mti/

--

bb 76. megkezdődött a vidéki színházak budapesti seregszemléje

t nn/gk um hi la

1973. október 15.

hétfőn a budapesti művészeti hetek alkalmából a fővárosi operettszínházban megkezdődött a vidéki színházak seregszemléje a főváros egyesítésének 100. évfordulója tiszteletére. elsőként a békés megyei jókai színház mutatkozott be a budapestieknek. az előadás előtt dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője mondott üdvözlő beszédet.

a békés megyei jókai színház társulata bornemissza péter és móríc zsigmond „magyar elektra”, című kétrészes tragédiáját adta elő baranyi ferenc „a lónak vélt menyasszony”, című komédiájával, lovas edit rendezésében. a diszleteket csányi árpád, a jelmezeket vágvölgyi ilona tervezte. a főbb szerepekben bicskey károlyt, gurnik ilonát, szentirmay évát, szücs andrást, kalmár zsuzsát, körösty istvánt láthatta a közönség.

/folyt.köv./

- 47 -

19.05/um

NA 1910

bb 76./ megkezdődött ...folyt./m

a premieren megjelent társadalmi, politikai, művészeti életünk számos kiválósága, akik hosszas tapssal jutalmazták a békés megyei művészek előadását.

a seregszemle keretében a továbbiakban bemutatkozik budapestben a debreceni csokonai színház, a pécsi nemzeti színház, a veszprémi petőfi színház, a miskolci nemzeti színház, a szegedi nemzeti színház, a szolnoki szigligeti színház, és végül október 22-én a kecskeméti katona józsef színház. /mt1/

bb 77. időjárásjelentés

mm/um la

1973. október 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. október 15-én, hétfőn 19 órakor:

változékony, enyhe idő

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, néhány helyen zivattal. mérsékelt, időnként megélénkülő déli-délnyugati, átmenetileg nyugatira forduló szél. enyhe idő.

a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 15-20 fok között. /mt1/

bb 78. hazaérkezett jugoszláviai vendégjátékaról az állami déryné színház társulata

t nn/gk um h1 la

1973. október 15.

hétfőn érkezett haza jugoszláviai vendégjátékaról az állami déryné színház társulata. a 25 főnyi együttes három alkalommal adta elő a szomszédos ország magyar lakta területén gáspár margit - dalos lászló - majláth julia: kilépek a történelemből című zenés játékát, csongrádi mária rendezésében. a játék főbb szerepeit hollósi pál, vereczkey zoltán, valamint vendégként kürti papp lászló alakította.

a nagy sikerre való tekintettel a színház hamarosan megismétli vendégjátékát jugoszláviában. /mt1/

- 48 -

20.07/um

20.07

bb 79. nemzetközi televíziós tanácskozás budapestben

i ma/um um la

1973. október 15.

a magyar film- és televízióművészek szövetsége rendezésében az unesco és a magyar televízió tanácskozásával - hétfőn háromnapos nemzetközi keretben kezdődött a televíziós kifejezés új módszereiről. a tanácskozáson, amelyet Kovács andrás, a szövetség főtitkára a televízió színházban nyitott meg, 12 ország mintegy 40 neves szakembere vett részt. az új kifejezési lehetőségek terén szerzett tapasztalatait, amelyeket televíziós filmkészítőkkel is megosztottak, az első két napot a televízió színházban tartották a résztvevők, majd szerdán a Vészek klubban érte véget a nemzetközi tapasztalattal. /mt1/

bb 80. a belvárosi színházjegyárak árainak jegyzéke 10.00 értől zárásig

um la

1973. október 15.

60. hazaérkezett budapestből a Párizs kb. delegációja
70. szilveszter
71. magyar orsz.-társaság
72. pódiumművészek
73. Kádár józsef interjúja
74. majakovszkij emlékére
75. liposai színház
76. világi színház
77. időjárásjelentés
78. hazaérkezett a déryné színház társulata
79. nemzetközi televíziós tanácskozás
80. hírbélyeg

21.07/um

49